

*„A nevelésben a kisgyermekkor sokkal fontosabb a következő éveknél.
Amit ez a kor elront vagy elmulaszt, később helyrehozni nem lehet.
Ezekben az években eldőlt az ember sorsa jóformán egész életére.”*
(Kodály Zoltán)

Budakalászi Bölcsőde

...gyermeké mosolya a mindenünk...

SZAKMAI PROGRAMJA

Intézményvezető:

Villám Zsuzsanna

Vezető-helyettes:

Bernáth Tiborné

Székhely: 2011 Budakalász, Budai út 10.

Telefon: +36 (26) 340 255, +36 (70) 333 6041

www.budakalaszibolcsode.hu

infobolcsode@budakalasz.hu

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó		4. oldal
I. A Budakalászi Bölcsőde adatai		4. oldal
II. A bölcsőde működését meghatározó jogszabályok		5. oldal
III. A budakalászi bölcsőde alaptevékenysége		7. oldal
Alapellátáson túli szolgáltatások		7. oldal
IV. A helyi társadalmi környezet bemutatása		8. oldal
1. A budakalászi bölcsődei hálózat bemutatása		9. oldal
V. A Budai úti intézmény bemutatása		9. oldal
1. A Budai úti intézmény tárgyi adottságai, feltételei		10. oldal
2. A Budai úti bölcsőde személyi állománya		11. oldal
3. A bölcsődét igénybe vevők, használók igényei		12. oldal
VI. Szakmai követelmények, bölcsődénk szakmai tevékenysége		13. oldal
1. A bölcsődei nevelés és gondozás		14. oldal
2. A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei		14. oldal
VII. A bölcsődei nevelés feladatai		17. oldal
1. A családok támogatása, a szülői kompetenciák fejlesztése		17. oldal
2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása		18. oldal
3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése		18. oldal
4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése		19. oldal
VIII. A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei		19. oldal
1. A „tanulás”, mint játékos tapasztalatszerzés		19. oldal
2. A gondozás		20. oldal
3. A játék		20. oldal
4. A mozgás szerepe a gyermekek fejlődésében		20. oldal
5. A mondóka és ének		21. oldal
6. Vers, mese		22. oldal
7. Alkotó tevékenységek		22. oldal
8. Egyéb tevékenységek		23. oldal
IX. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátosságai		23. oldal
1. Kapcsolat a szülőkkel		23. oldal
2. A szülővel történő fokozatos beszoktatás (adaptáció)		24. oldal
3. A „saját kisgyermeknevelő” rendszer		24. oldal
4. A gyermekcsoportok szervezése		24. oldal
5. Általános napirend		25. oldal
X. A bölcsőde nevelési-gondozási programja		26. oldal
1. Éves munkaterv		26. oldal
2. Egészséges testi fejlődés segítése		27. oldal
3. Személyiségfejlesztés		27. oldal
4. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok		28. oldal

5. Környezeti nevelés a bölcsődében	29. oldal
6. A bölcsődei élet megszervezése, tárgyi felszereltség	29. oldal
7. A családi nevelés segítése	30. oldal
8. A bölcsőde minőségpolitikája	33. oldal
XI. A bölcsődei felvétel rendje	34. oldal
1. A bölcsődei ellátás igénybevétele	34. oldal
2. Felvételi eljárás	35. oldal
3. A bölcsődei jogviszony létrejötte	35. oldal
4. A bölcsődei ellátás tartalmi elemei	36. oldal
5. Térítési díjak	37. oldal
6. A gyermekek bölcsődei hiányzása	38. oldal
7. Hiányzás esetén a szülők tájékoztatási kötelezettségei	39. oldal
8. A bölcsődei ellátás megszűnése	40. oldal
XII. Bölcsődei dokumentációk	40. oldal
1. A bölcsődei nyilvántartások	40. oldal
2. Csoportnapló	41. oldal
3. Beszoktató füzet	41. oldal
4. Gyermekek egészségügyi törzslap	41. oldal
5. Üzenő füzet	41. oldal
6. Fejlődési napló	41. oldal
XIII. Gyermekvédelem a bölcsődében	42. oldal
XIV. Az ellátottak és a szolgáltatást végzők jogainak védelme	42. oldal
Szülők jogai és kötelességei	43. oldal
Gyermekek jogai	43. oldal
A személyes gondoskodást nyújtók jogainak védelme	44. oldal
XV. Az intézmény kapcsolatai	44. oldal
1. Szülőkkel való kapcsolattartás	44. oldal
2. Külső intézményekkel való kapcsolatok	45. oldal
XVI. Képzések, továbbképzések	46. oldal
1. Kötelező továbbképzések teljesítése	47. oldal
2. Bölcsődei dajka képzés előírásai	48. oldal
XVII. A nevelőmunka ellenőrzése, értékelése, minőségfejlesztés	49. oldal
A bölcsőde pedagógiai hitvallása	49. oldal
Záradék	51. oldal
Melléklet	
Ellátási szerződés (minta)	52. oldal

Előszó

Magyarországon az első bölcsődét 1852. április 21-én Forrayné Brunszvik Júlia alapította, ezzel elindította a csecsemő és kiskorú gyermekek közösségi nevelését. Felismerte, hogy felkészült szakemberek (a kisgyermeknevelők, régi elnevezés szerint - gondozónők) segítségével, igen hatékonyan tudják a gyerekek szocializálását és nevelését végezni. Ez a szemlélet fokozatosan tért hódított az országban, s néhány emberöltő alatt széleskörű intézményi hálózattá növekedett.

A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának (a továbbiakban: Alapprogram) célja, hogy keretet adjon a Magyarországon működő bölcsődei ellátást biztosító intézményben, szolgáltatásban folyó szakmai munkának. Az Alapprogram tartalma és szemlélete összhangban van Magyarország Alaptörvényével, a 3 év alatti gyermekek ellátására, nevelésére-gondozására vonatkozó jogszabályokban foglaltakkal, a bölcsődei ellátás keretében végzett nevelés (a továbbiakban: bölcsődei nevelés) hagyományaival, felhalmozott értékeivel, a nemzeti sajátosságokkal, a legújabb koragyermekkorai kutatások eredményeivel.

Az Alapprogram fejezetei valamennyi bölcsődei ellátásra (bölcsődére, mini bölcsődére, munkahelyi bölcsődére, családi bölcsődére) vonatkoznak, az egyes ellátási formák sajátosságainak figyelembevételével. A jogszabályi előírások, a szolgáltatást igénybe vevők szükségletei és az intézményi adottságok alapján a bölcsődei ellátást nyújtó intézménynek, szolgáltatónak helyi szakmai programot kell készíteni, amelynek meg kell felelni az Alapprogramban foglaltaknak. A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

I. A BUDAKALÁSZI BÖLCSŐDE ADATAI

Az intézmény neve:	BUDAKALÁSZI BÖLCSŐDE
Az intézmény székhelye:	2011 Budakalász, Budai út 10.
Az intézmény székhelyének telefonszáma:	+36 (26) 340 255
Intézményvezető:	Villám Zsuzsanna
Vezető-helyettes:	Bernáth Tiborné

Telephelye címe:	Mályva utcai tagintézmény (2011 Budakalász, Mályva utca 1/b.
Telefon:	+36(26) 631 366
E-mail:	infobolcsode@budakalasz.hu
web:	www.budakalaszibolcsode.hu
Az intézmény ellátási területe:	Budakalász Város közigazgatási területe
Férőhelyszáma:	30 fő + 48 fő (székhely és telephely intézményben)
Fenntartó neve:	Budakalász Város Önkormányzata (2011 Budakalász, Petőfi tér 1.)
A bölcsőde nyitva tartása:	hétköznapokon és munkanapokon 6:30 – 17:30 óra között.

II. A BÖLCSŐDE MŰKÖDÉSÉT MEGHATÁROZÓ JOGSZABÁLYOK:

- 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (Gyvt)
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról (Szt)
- 2012 évi I. törvény a munka törvénykönyvéről (Mt)
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról szóló (Kjt)
- 257/2000. (XII.26.) Kormányrendelet - a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992.évi XXXIII. törvénynek a szociális valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról (Vhr)
- 369/2013.(X.24.) Kormányrendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 328/2011.(XII.29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 415/2015.(XII.23.) Korm. rendelet a a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybe vevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről
- 15/1998.(IV.30.) NM rendelet - a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről (NM r.)
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.)
- 326/2013.(VIII.31) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneti rendszeréről

- 368/2011.(XII.31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról
- 68/2013.(XII.29.) NGM rendelet a kormányzati funkciók, államháztartási szakfeladatok és szakágazatok osztályozási rendjéről
- 1/2000.(I.7.)SZCSM rendelet - a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 8/2000.(VIII.4.) SzCsM rendelet - a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról
- 9/2000.(VIII.4.) SzCsM rendelet - a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.
- 25/2017.(X.18.) EMMI rendelet a vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről
- 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- 78/2003.(XI.27.) GKM rendelet a játszótéri eszközök biztonságáról
- 24/1998.(IV.29.) IKIM-NM együttes rendelet a gyermekjátékszerek biztonsági követelményeiről, vizsgálatáról és tanúsításáról
- 235/1997.(XII.17.) Kormányrendelet- a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló
- 10/2008.(VI.28.) SZMM rendelet a szociális és munkaügyi miniszter által adományozható szakmai elismerésekről
- 33/1998.(VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről,
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023.(VIII.30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023.évi LII. törvény végrehajtásáról
- helyi önkormányzati rendeletek: a térítési díjakról szóló 19/2017.(III.31.) önkormányzati rendelet, a bölcsődei ellátásokról és azok igénybevételéről szóló 40/2017.(III.31.) önkormányzati rendelet.
- Országos Bölcsődei Alapprogram, szakmai módszertani levelek
- A bölcsőde Szakmai Programja, SzMSz-e, Házi rendje és intézményi szabályzatai
- MSZ-24210 Magyar Szabvány a nevelési intézmények tervezési előírásairól.

III. A BÖLCSŐDE ALAPTEVÉKENYSÉGE – a gyermekek napközbeni ellátása, bölcsődei ellátás

A Budakalászi Bölcsőde a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt) 42-43. §-ában, illetőleg a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 35-48.§.-ában rögzített feladatokat látja el:

„A bölcsőde olyan szolgáltató intézmény, amely az alapellátás keretében alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermek számára.

A bölcsőde feladata a három éven aluli gyermekek gondozása-nevelése, harmonikus testi-szellemi fejlődésének segítése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével.

Bölcsődébe a gyermek húszhetes korától harmadik életévének, fogyatékos gyermek az ötödik életévének betöltéséig, illetve annak az évnek a december 31-éig vehető fel, amelyben a gyermek a harmadik életévét, a fogyatékos gyermek az ötödik életévét betölti.

Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.”

Bölcsődei ellátás keretében a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Nktv.) 4.§.25. pontja szerinti sajátos nevelési igényű gyermek (a továbbiakban: sajátos nevelési igényű gyermek) nevelése és gondozása is végezhető.

A Budakalászi Bölcsőde az alapellátáson túl egyéb szolgáltatást (speciális tanácsadás, időszakos gyermekfelügyelet, gyermekhotel működtetése, vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatások) infrastruktúra, tárgyi adottságok és feltételek hiányában nem tud vállalni.

Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások

A bölcsőde a jogszabályi lehetőségek alapján az alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatásként - speciális tanácsadással, időszakos gyermekfelügyelettel, gyermekhotel működtetésével, sószoba, baba-mama klub, játszó csoport működtetésével, házi gyermekfelügyelettel és gondozás biztosításával, játék és eszközkölcsonzással is - *foglalkozhat, ha megvannak hozzá a szükséges személyi és tárgyi feltételek.* Ezek a szolgáltatások térítési díj ellenében vehetők igénybe.

A Budakalászi Bölcsőde működési engedélye alapján egy éves kortól tudja fogadni a gyermekeket. Jelen feltételek és adottságok mellett 1-3 éves gyermekek alapellátását, napközbeni gondozását-nevelését végzi. A Budakalászi Bölcsőde a meglévő feltételekkel, *jelen infrastruktúrájával nem tud szolgáltatásbővítést vállalni.*

Az önkormányzat a megnövekedett bölcsődei férőhelyigények kielégítése érdekében a *bölcsődei alapellátás megszervezésének elsődlegességét* várja el az intézménytől.

IV. A HELYI TÁRSADALMI KÖRNYEZET BEMUTATÁSA

Budakalász lakóinak száma az elmúlt néhány évben jelentős mértékben növekedett és növekszik jelenleg is. A települést sok fiatal választja lakóhelyül. A főváros közelsége és a település kertvárosias jellege vonzerőt jelent a családok számára. A Kormány által bevezetett családi otthonteremtési kedvezmények (CSOK), támogatások igénylésének lehetősége sok fiatal és család számára nyújt segítséget a „fészekrakáshoz” és a gyermekvállaláshoz. Ennek köszönhetően egyre több otthon, lakás, családi ház építése kezdődött el a település újonnan felparcellázott, belterületbe vont településrészein (Klenyity I-II., Prekobrdo, Kálvária út, Klisovác utca, Kőbányai út). A betelepülések számának növekedése, az otthonteremtési támogatások és népszerű adókedvezmények, a kedvező földrajzi fekvés mind-mind a város lakónépességének és a gyermekszületések számának *évenkénti* növekedését eredményezi.

Budakalász településképében a kertvárosi elemek a meghatározók, a település emiatt is igen keresett a betelepülni szándékozó családok, fiatal párok körében.

A Budai úti Bölcsőde az ezredforduló után egyre nehezebben tudott a növekvő férőhelyigényeknek megfelelni, évről-évre nőtt az elutasított felvételi jelentkezők száma.

Budakalász a kedvező földrajzi helyzetéből adódóan, egyre vonzóbb lakóhellyé vált az agglomerációba kiköltözők számára egyre több család vállalt több gyermeket, s igénylik a kedvező szociális, családtámogatási kedvezményeket, és kezdenek új otthon teremtésébe, ezért *a bölcsődei nevelés igénye egyre erőteljesebben jelentkezik helyi viszonylatban is.*

A Kormány család- és szociálpolitikai intézkedéseinek, valamint Budakalász kedvező adottságainak köszönhetően *további növekedésére lehet és kell számítani.*

A bölcsőde tényleges napi kihasználtságát vizsgálva, a kisgyermekek gyakori betegségei, hiányzásai miatt átlagosan kb. 65-70%-os a napi tényleges részvételi arány. Ez az őszi náthás és hideg téli

időben még tovább csökken, ami érthető, hiszen a kisgyermekeknek testileg, fizikailag erősödniük kell, hogy ellenálló képességükkel a közösségi élet okozta kihívásoknak megfeleljenek.

A bölcsőde iránti igény erősödése, a jövőben is várható teljes kihasználtság a bölcsőde szakmai színvonalának, a dolgozók szerető, barátságos munkavégzésének is köszönhető.

IV.1. A bölcsődei hálózat bemutatása

Az önkormányzati fenntartású BUDAKALÁSZI BÖLCSŐDE két épületben, a Budai út 10. szám alatti székhelyen és a Mályva u. 1/b alatti telephelyen egy vezetői irányítással, külön működési engedéllyel működik. A bölcsőde a jelenleg hatályos alapító okirata, valamint működési engedélyeik alapján (Budai út 30 fő + Mályva utca 48 fő) összesen 78 bölcsődei férőhelyet biztosít a budakalászi 1-3 éves kisgyermekeknek.

Az egymástól 900 m-re lévő épületek a városrészek bölcsődés korú gyermekeinek számát és lakóhelyét ismerve, kellő tagolódást és jó megközelíthetőséget biztosítanak a családok számára.

V. A BUDAI ÚTI BÖLCSŐDE BEMUTATÁSA

A bölcsőde *1980-ban*- amikor a település lakosság száma 7861 fő volt - az akkori lakossági igények hatására, az adott lehetőségekből eredően - családi házból került kialakításra, s a mai napig megőrizte családi környezetét, falusias jellegét. Ennek eredményeként a csoportszobák is „családias” (szoba) méretűek, az ezredforduló előtt négy csoport és főzőkonyha is működött az intézményben.

A jogszabályi változások eredményeként a működési feltételek szigorúbb váltak, így a férőhely kapacitás is csökkent, a működési engedély összesen 30 gyermek ellátásra ad lehetőséget.

Az ezredforduló után és jelenleg is a helyiségek, csoportszobák méretétől függően 7-12 fős csoportok kialakítására van lehetőség.

1. csoport mérete: 21,5 m², férőhely: 7 fő
2. csoport mérete: 46 m², férőhely: 12 + 2 fő
3. csoport mérete: 27,5 m², férőhely: 9 fő

A *hatályos működési engedély alapján* az intézményben tálaló-, melegítőkonyha üzemel, a közétkeztetési feladatokat vásárolt szolgáltatásként külső, az önkormányzat közbeszerzési eljárása során nyertes cég (most érvényes szerződés szerint a Prizma-Junior Zrt) látja el. A tejkonyha hiánya

miatt egyik bölcsődei épületben sincs lehetőség a 20 hetes és egy éves kor közötti gyermekek felvételére, ellátására.

2014. augusztusáig ez az egy bölcsőde biztosította a bölcsődés korú gyermekek napközbeni ellátását. Az intézményi hálózat kialakításában meghatározó tényező volt 2012. évben a székhelyintézmény uniós pályázati lehetőségek kihasználásával történő férőhelybővítése, amely önálló bölcsőde létrehozását nem, viszont más telephelyen férőhely bővítést támogatott, engedélyezett. A pályázati támogatás elnyerése és a projekt 2014. évi megvalósulásával a több éve fennálló bölcsődei férőhelyhiány megoldódni látszott a városban.

V.1. A Budai úti Bölcsőde tárgyi adottságai, feltételei

A 328 m²-es épület folyamatos, évenkénti felújításával, új fürdőszoba-építéssel, nyílászárók cseréjével, a fűtésrendszer részleges korszerűsítésével, a bútorzat és eszközök, játékok folyamatos frissítésével igyekezett az önkormányzat az elvárt ellátás színvonalát biztosítani. Ma már két fürdőszobai helyiséggel és két gyermekátadóval működik a bölcsőde. A szép, tágas kert, játszó udvar anno a szülők összefogásával került kialakításra, amely a bölcsőde egyik nagy vonzereje ma is. Mozgásteret, biztonságot, csendet és nyugalmat biztosít a mindennapi mozgáshoz, szabad levegőzéshez, játékos időtöltéshez. A bölcsőde bútorzata és játékeszközei a kisgyermekek életkorának és sajátosságainak megfelelő, az intézmény vezetése mindig gondot fordított az elavult, régi eszközök cseréjére, új, korszerű, balesetmentes játékok beszerzésére.

Két külön álló épületben működik a gazdasági egység:

- tálalókonyha, mosogatók, raktárak
- mosoda, vasaló helyiség, takarítószer raktár,
- kazánház (karbantartó műhely)
- iroda, személyi öltöző, zuhanyzó, nevelői szoba.

2017. évben nemzeti pályázati támogatás és önkormányzati forrás együttes felhasználásával energetikai korszerűsítést – tető- és homlokzatszigetelés, napkollektorok felszerelése, radiátor és kazáncsere – biztosított a fenntartó. Nem csak külsőleg lett esztétikusabb és a település tájképi arculatát tükröző, hanem a belső helyiségek átalakításával, felújításával tágasabb, kényelmesebb, élhetőbb lett az épület.

A berendezési tárgyak, játék- és mozgásfejlesztő eszközök lehetővé teszik a nyugodt és kiegyensúlyozott munka végzését, a kisgyermekek harmonikus fejlődését, fejlesztését, az

intézményben dolgozók közösségformálását, amihez munkájuk terén a fenntartó és munkáltató biztosítja az innováció, az ön- és továbbképzés lehetőségét.

Feladatunknak tekintjük, hogy a gyermekek fejlődéséhez szükséges biztonságos, gyermekbarát, gyermekszerető, hangulatos és esztétikus környezetet mindenkor megteremtjük, biztosítjuk. Játékkészletünk életkorhoz igazodó, színes és fantáziát keltő, amelyben minden gyermek megtalálja a fejlettségének és érdeklődésének legjobban megfelelőt.

A játszóudvar biztonságos mozgástérként szolgálja a levegőn való tartózkodás, mozgásigény kielégítésének élményét. Az ingatlan adottságából eredően két részre oszlik az udvar, első részében a térkővel burkolat felület a nagyobb, a füvesített terület kisebb, a hátsó udvar teljes egészében füvesített, több mint 500 m²-en biztosít szabad mozgást, levegőzést a gyermekek számára. A Budai úti Bölcsőde a város főútvonalán helyezkedik el, két csoportszoba ablaka is a főútra néz. Az ablakok jól szigeteltek, így a külső zaj nem zavarja a napközbeni ellátást, az ebéd utáni pihenést, alvást. A szobák szellőztetése a kora reggeli időszakban és a gyerekek szabad levegőzése alatt történik.

V.2. A bölcsőde személyi állománya

Többségében érettebb és tapasztaltabb munkaerő látja el az egyes munkaköröket, de vannak pályakezdő és lendületes fiatalok, akik nagy szorgalommal és kellő alázattal „lesik el a szakma fortélyait” a gyakorlottabb kollegáktól. A szükséges személyi állomány irányszámait és a munkakörök betöltéséhez szükséges képzési előírások szabályait a 15/1998.(IV.30.) NM rendelet határozza meg, alkalmazási feltételeit a rendelet 1. és 2.melléklete tartalmazza.

A bölcsődében a személyi állomány rendezett, 10,5 álláshelyen 11 munkatárs dolgozik. A kisgyermeknevelők napi váltásban, két műszakban dolgoznak, munkájukat 2 dajka segíti, akik munkakörük nagy részében a takarítói feladatot is ellátják.

munkakörök	foglalkoztatás	létszám
vezető-helyettes	teljes munkaidőben	1 fő
kisgyermeknevelő	teljes munkaidőben	6 fő
dajka	teljes munkaidőben	2 fő
konyhalány	teljes munkaidőben	1 fő
kertész-karbantartó	rész munkaidős (napi 4 óra)	1 fő
10,5 álláshelyen összesen:		11 fő

(2.táblázat - Forrás: a bölcsőde SzMSz-e)

A kisgyermeknevelők szakirányú végzettséggel (felsőfokú szakképesítéssel) rendelkeznek, gyermekszerető, derűs munkahelyi légkörben gondozzák-nevelik a gyermekeket.

A dajkák a jogszabályi előírásoknak megfelelően elvégezték a bölcsődei dajka képzést és sikeresen végzettséget szereztek.

A bölcsődés gyermekek egészségügyi ellátását, egészségfejlődését szolgáló gyermekgyógyász főorvos (megbízási szerződéssel állományon kívüli) gyermekcsoportonként havi 4 órában látja el a feladatát mindkét bölcsődei épületben.

V.3. A bölcsődét igénybevevők, használók igényei

A városban élők képzettségi és foglalkoztatási helyzetének köszönhetően a 0-3 éves gyermekek között alacsony a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, ami szociálpolitikai és gyermekvédelmi szempontból mindenféleképp pozitív jelenség, hiszen ezek az adatok a kisgyermek szempontjából a teljes, stabil családokban történő nevelkedést jelentik.

Ugyanakkor nem elhanyagolható az a gyakori jelenség, hogy a **SZÜLŐK** a biztos jövedelemszerzésük, karrierépítésük érdekében egyre több időt, energiát fordítanak a munkahelyi elfoglaltságaikra, észre sem veszik, hogy ennek legnagyobb elszennvedője a saját gyermekük. Nem csak a gyermekkel töltött időt rövidítik le, hanem annak tartalmát, minőségét sem tudják biztosítani. Sajnos, egyre kevesebb a családdal közös program és játék, a meseolvasás, a sikerélmény, ami éltetője a kisgyermek kiegyensúlyozott személyiségfejlődésének.

Fenti jelenségből kiindulva egyre nagyobb feladat és felelősség hárul a bölcsődei **KISGYERMEKNEVELŐKRE**, hogy a szülőkkel közösen, velük szorosan együttműködve segítsék a gyermekek fejlődését. A nevelői munka sajátossága, hogy végighúzódik a kisgyermekkor kezdetétől a felnőttkor küszöbéig. A legkisebekkel való bölcsődei tevékenységek „alapozzák” meg a későbbi (óvodai, iskolai...) ismereteket, fejlődéseket, fejlesztéseket, ezért is rendkívül fontos és felelősségteljes, ugyanakkor különleges és csodálatos ez a feladat.

A bölcsődés korosztályra eddig kevésbé jellemzően, de manapság egyre gyakrabban tapasztalható a korai fejlesztés szüksége..., annak hiánya. A magzati korban, a szülés alatt, szülés után, a csecsemő és kisgyermek korban őket ért (ismert vagy rejtett) káros hatások lehetnek a kisgyermek fejlődési rendellenességeinek okai. Lényeges, hogy az erre utaló jeleket a lehető leghamarabb észrevegyék a szülők, kisgyermeknevelők.

Az ilyen és ehhez hasonló helyzetekre, azok kezelésére is felkészültnek kell lennie minden kisgyermeknevelőnek, illetve a fejlődés elmaradásával, a hiányosságok *felismerésével* segítséget kell nyújtani a szülőknek.

Minden **GYERMEK** szeretve és szeretettel érkezik e világra. Számára az elsődleges, ösztönös és természetes reakciója a mosolya, amellyel feltétel nélküli érzelmet közvetít. Ezzel a szeretetteljes mosollyal kommunikál, ez az ő beszédnyelve, az életöröm kifejezése.

Minden szülő és kisgyermeknevelő feladata, hogy a gyermeki értelem kinyílásával, ez az életöröm megmaradjon.

VI. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK, A BÖLCSŐDE SZAKMAI TEVÉKENYSÉGE

A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJA (továbbiakban (Alaprogram), a szakmai munka szabályozásának legmagasabb szintű dokumentuma, iránymutatást ad a helyi programok elkészítéséhez, az egységes nevelési-gondozási elvek érvényesítéséhez. Az Alaprogram a hazai bölcsődei nevelés-gondozás értékeire épít és keretjelleggel határozza meg a nevelés-gondozás fő céljait, helyzeteit, feladatait. A szakmai munka követelményeit foglalják össze a Magyar Bölcsődék Egyesülete által összeállított szakmai módszertani ajánlások, amelyet minden kisgyermeknevelőnek ismernie, s munkájában érvényesítenie kell.

A Budakalászi Bölcsőde a hatályos jogszabályok és alapító okirata alapján 1-3 éves *gyermekek napközbeni ellátását, gyermekjóléti alapellátását* biztosítja. A bölcsőde mind szervezeti, mind szakmai önállósággal rendelkezik, munkáját a bölcsődei nevelés-gondozás Országos Alaprogramjára épülő Szakmai Programja és Éves Munkaterve alapján derűs légkörben, gyermekszerető munkatársakkal végzi.

Intézményünk alapkonceptiója a kölcsönös nyitottság, a bizalom, őszinte érdeklődés a családok és a bölcsőde iránt. Ezzel kezdődik a gyermekek megismerése, a bölcsődei nevelésnek, gondozásnak a megtervezése. Olyan szolgáltató intézmény működtetése a feladatunk, amely alapellátás keretében, alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermekek számára. A nevelés - gondozás célja a szeretetteljes biztonságot nyújtó, érzelmekben gazdag bölcsődei élet megszervezése, ahol a szakszerű nevelés - gondozás, családias, derült, nyugodt légkörben zajlik, biztosítva a gyermekek fejlődéséhez szükséges változatos feltételeket.

VI.1. A bölcsődei nevelés és gondozás

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

A bölcsődei nevelés **CÉLJA**, hogy a kisgyermek el sajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz.

A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét. A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkorai intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

VI.2. A bölcsődei nevelés-gondozás ALAPELVEI

❖ A család rendszerszemléletű megközelítése (1.)

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

❖ A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása (2.)

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

❖ A családi nevelés elsődleges tisztelete (3.)

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

❖ A kisgyermeki személyiség tisztelete (4.)

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségekre iránti tolerancia kialakítására.

❖ A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe (5.)

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

❖ A biztonság és a stabilitás megteremtése (6.)

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő”-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

❖ Fokozatosság megvalósítása (7.)

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

❖ Egyéni bánásmód érvényesítése (8.)

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

❖ Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége (9.)

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológias szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

❖ A gyermeki kompetenciakészítés támogatása (10.)

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával,

pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

„Minden gyermekben megvan a cselekvési vágy és a világmindenség megismerésének igénye, csak annak kibontakoztatását kell elősegíteni”

(Maria Montessori)

VII. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FELADATAI

VII.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetenciák fejlesztése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg. A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

VII.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése. A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúr-higiénés szokások kialakítására.

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermekfogszakorvos stb. Elsősorban preventív szerepet tölthet be, de a sajátos nevelési igényű, a magatartás- vagy fejlődési problémákkal küszködő kisgyermekes esetében korrekív lehetőségeket hordoz, az intézmény lehetőségeihez mérten kialakított, a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt szoba vagy erre a célra alkalmas helyiség, hidroterápiás medence vagy fejlesztő-, só-, fény-, hang-, zene-, mese- vagy alkotóterápiás szoba.

VII.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az „én” érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez. Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermekes beszédkészségének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

VII.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását. A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

VIII. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FŐBB HELYZETEI

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

VIII.1. A tanulás, mint játékos tapasztalatszerzés

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat. A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

VIII.2. A gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A gyermek személyes és szociális kompetenciája kialakulását segítjük azzal, hogy engedjük aktívan részt venni a gondozási helyzetekben. Bátorítjuk

arra, hogy próbálkozzon, közben érezze a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét, elismerését. Így a gondozás jelentős mértékben befolyásolja az önállóság kialakítását. Sikeres próbálkozásait megerősítéssel, dicsérettel jutalmazzuk, ami növeli az együttműködési kedvét. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

VIII.3. A játék

A gyermekkor alapvető tevékenysége, legfontosabb eszköze a játék. Segít a világ megismerésében, befogadásában és testi, értelmi, érzelmi, szociális fejlődésében. A játék a gyermek „természetes nyelve”, fejleszti mozgását, érzelmi támaszt nyújt számára, kognitív fejlődését segíti, lehetőséget nyújt a társas kapcsolatok fejlődésére. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

„Segíts nekem, hogy magam csinálhassam!”

VIII.4. A mozgás szerepe a gyerekek fejlődésében

A kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, és fejlődnek. A gyermekek mozgásigénye rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mind a szobában, mind az udvaron kellő mozgástér, kellő mozgásfejlesztő játék áll rendelkezésre a bölcsődében. Ezek használata során fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik mozgásuk. Minél változatosabb mozgásra van lehetőségük, annál nagyobb örömet lelik a játékban. Elengedhetetlen a szabad levegőn töltött játéktevékenység igénye – az időjárástól függően –, a mindennapi mozgás szüksége. A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron, a teraszon több lehetőség is adott, mint szobában. A szobai játékok sokféleségét tekintve a kéz finommozgását és a nagy mozgásokat is fejlesztik. A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatják, végezhetik az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk,

harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során lehetőséget kell adni a mozgások gyakorlására, finomítására.

VIII.5. Mondóka, ének

A mondóka és az éneklés *a mindennapi nevelés része*, segíti a kisgyermek beszédindítását, beszédkésztség fejlődését, életkorhoz igazodva gazdagítja érzelmeit, feloldja gátlásait, tipikusan örömforrás a számára.

Sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget

- a környezet hangjainak megfigyelése,
- a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja,
- spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása,
- a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása,
 - a közös éneklés.

A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek

- felkeltik a kisgyermek érdeklődését,
- formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését,
- segítik a hagyományok megismerését és továbbélését.
- pozitív érzelmeket kelt,
- örömeiményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek.
- Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet.
- Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését,
- hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez.
- A bölcsődei zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

VIII.6. Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre.

A versnek elsősorban a *ritmusa*, a mesének pedig a *tartalma* hat az érzelmeken keresztül a személyiségre.

A verselés, mesélés, közös képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának.

A mesék által fejlődik ember- és természetismerete, a főhőssel való azonosulás fejleszti empátiáját, valamint gazdagodik szókincse, fejlődik beszédkézsége. A mese segíti az önálló véleményalkotás alakulását is.

A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését. A bölcsődei ellátás során a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A vers, mese idejének alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

VIII.7. Alkotó tevékenységek

A kisgyermeknevelő a feltételek biztosításával, egyes technikák megmutatásával, az alkotókedv ébrentartásával, a gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítheti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődését, a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését.

“A kisgyermeknevelőnek ötlettár a fejében, eszköztár a szekrényében”

A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődében: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyúrás, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés, 3 éves kor előtt a „bölcsődei” olló használata.

A szülőket ösztönözni kell a gyermekeikkel való közös tevékenykedésre. Dalos, mondókás és az évszakhoz, a közelgő ünnepekhez illő verses *összeállítások (füzetek) készítésével*, az otthoni alkotó tevékenységet segítő *„ötlet börzével”*.

VIII.8. Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl.: babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi mézeskalács formázás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az így megélt öröm forrásai az „Én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak, a tevékenység fontosságának és hasznosságának átélése.

A kisgyermek bármikor bekapcsolódhat és bármikor kiléphet, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenység nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, okozati összefüggések felfedezésére, megértésére. Az erőltetett ismeretgyarapításnak, tanulásnak a bölcsődében nincs helye! A tanulás fogalmát a lehető legtágabban kell értelmezni, irányítója a személyes kíváncsiság és érdeklődés kell legyen!

IX. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SAJÁTOSSÁGAI

IX.1. Kapcsolat a szülővel

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének. A szülő ismeri legjobban gyermekét, közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, segítve ezzel a kisgyermeknevelőt az egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő pedig szaktudásával, tapasztalataival tudja segíteni a szülőt gyermeke nevelésében.

A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, őszinteség, hitelesség, a személyes hangvételű, tapintatos, folyamatos kommunikáció.

A kapcsolattartásnak formái: napi beszélgetés, üzenő füzet, családlátogatás, szülői értekezletek, szülőcsoportos beszélgetések, családi közös programok.

IX.2. A szülővel történő fokozatos beszoktatás (adaptáció)

A szülő (anya vagy apa) biztosságot adó jelenléte megkönnyíti a kisgyermek új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között a beszoktatás alatt fokozatosan alakul ki az érzelmi kötődés, ami segíti a gyermeket az új környezetének elfogadásában,

megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékeli a beszoktatás során jelentkező stressz reakciókat (sírás, tiltakozás, nyugtalanság...).

IX.3. A „saját kisgyermeknevelő” rendszer

A saját kisgyermeknevelő rendszer a személyi állandóság elvét jelenti. A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével *mintát* jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt.

A „saját kisgyermeknevelő”-rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. Ugyanaz a kisgyermeknevelő szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő marad a kisgyermeknevelője. Az ún. „ölelkezési” időben idejét a „saját” gyermekei gondozására, nevelésére fordítja. Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért. Így több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

IX.4. A gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei gyermekcsoportok létszámát a 15/1998.(IV.30.) NM rendelet határozza meg. A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes korcsoportok egyaránt előfordulhatnak. Szakmailag az életkor szerinti homogén csoportok előnyösebbek, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

Mivel a csoportok szervezése során e szempont érvényesítése függ a jelentkezők számától, életkorától szerinti összetételétől, így a gyakorlatban nem minden esetben valósítható meg a homogén csoportok kialakítása.

IX.5. Általános napirend

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a gyermek igényeinek, szükségleteinek kielégítését biztosítja, megteremtve belső nyugalmát, biztonságérzetét, a jó közérzetét, az

aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes gyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől. Befolyásolhatják az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők. Kialakításának feltételei a személyi állandóság (saját kisgyermeknevelő), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a gyermekek otthoni életritmusának lehetőség szerinti figyelembe vétele.

Általános napirend:

6.30-8.00 a kisgyermek folyamatos érkezése, játék a szobában (a kisgyermeknevelő tájékozódik a szülőktől az előző nap délutáni-esti és éjszakai eseményekről).

8.00 - 8.30 reggeli - a kisgyermeknevelő elősegíti a gyermekek önállósodási törekvéseit

8.30 -9.15 játék a szobában /udvaron - a kisgyermeknevelő a szabad játék mellett felkínálja a fejlesztő hatású programokat, melyek elősegítik a gyermekek értelmi, érzelmi, mozgás, zenei, szociális fejlődését - ének, mese, mondóka-vers, játékos torna, alkotó-kézműves játékok, ünnepekre való ráhangolódás

9.15-9.45 fürdőszoba használat – igény szerint

9.45-10.00 tízórai - folyadék vagy gyümölcs kínálása /szobában vagy udvaron

10.00-11.00 játék a szobában illetve folyamatos készülődés az udvarra, játék az udvaron, a kisgyermeknevelő az évszaktól és időjárástól függően biztosítja a szabad játékválasztás lehetőségét a csoportszobában vagy a játszóudvaron

11.00-11.30 folyamatos bejövetel - készülődés ebédhez - a kisgyermeknevelő „saját” gyermekeinek gondozását végzi, segítve az önállósodási törekvéseket

11.30-12.00 ebéd - a kisgyermeknevelő nyugodt étkezési légkört biztosít, segíti a gyermekek önálló, kulturált étkezési szokásainak kialakítását, biztatja őket az ismeretlen ételfajták megismerésére

12.00-14.30 alvás - a pihenés, a nyugodt, kiegyensúlyozott alvás feltételeinek megteremtése, alváshoz szükséges „kellékek” biztosítása a gyermekek számára

14.30-15.00 folyamatos ébredés, tisztázás, készülődés uzsonnához ébredés után a gyermekek öltözködésénél a kisgyermeknevelő segíti az önállósodási törekvéseket - elegendő idő biztosítása, ruhadarabok sorrendisége

15.00-15.30 uzsonna - a kisgyermeknevelő elősegíti az önállósodási törekvéseket, nyugodt étkezési légkört biztosít a gyermekek számára

15.30-17.30 játék a szobában /udvaron/, folyamatos hazamenetel a kisgyermeknevelő a szülő érkezéséig a gyermekek számára szabad játéktevékenységet biztosít a csoportszobában/udvaron, tájékoztatja a szülőt a gyermekével kapcsolatban a nap fontosabb eseményeiről, napközbeni tevékenységeiről - étkezés, alvás, játék, társkapcsolat alakulása, stb.

X. A BÖLCSŐDE NEVELÉSI- GONDOZÁSI PROGRAMJA

Programunk elvárja a kisgyermeknevelőtől a kivárást, a bizalom stratégiájának alkalmazását, segítőkészséget. Olyan megalapozott gyerekkép kialakítását segítjük elő, amelyben minden kisgyermek kíváncsi és érdeklődő, ha ezt a nyugodt, tartalmas környezet lehetővé teszi számára.

Programunk alapja a családi nevelés, kiegészítve a különböző szociális-, és kulturális háttérből érkező 1-3 éves gyermekek sokoldalú, harmonikus személyiségének kibontakoztatásának elősegítése. Fejlődjön a gyermek testi, lelki, értelmi érettség terén, váljon alkalmassá az óvodai életre.

X.1. Éves munkaterv

A bölcsőde és annak dolgozói minden nevelési-gondozási évre tervezett éves munkaterv alapján végzik munkájukat, amelyet az intézményvezető és a helyettesek adott szempontok alapján terveznek meg. A munkatervünk a Szakmai Programra építve határoz meg az adott nevelési évre feladatokat, amely az alkalmazotti közösség elfogadásával és a fenntartó jóváhagyásával válik hatályossá.

A munkatervnek tartalmaznia kell:

- a feladatok konkrét meghatározását,
- a feladat végrehajtásáért felelős(ök) megnevezését,
- a feladat végrehajtásának határidejét,
- a végrehajtásra vonatkozó tájékoztatási kötelezettségeket.

Minden nevelési év végén a munkaterv megvalósulásáról, teljesítéséről és annak értékeléséről készült írásbeli beszámolót az alkalmazottakkal, a fenntartóval ismertetni szükséges.

A bölcsőde szakemberei, gondozói és dolgozói nyitottak az új feladatokra. Törekszünk arra, hogy szakmai munkánk színvonala folyamatosan emelkedjen.

X.2. Egészséges testi fejlődés segítése

Bölcsődénk egészségnevelésének célja a gyermek egészségkultúráltsági szintjének szükség szerinti emelése, valamint a gyermek saját maga iránti igényességének megalapozása az ezt segítő szokások kialakításával.

Intézményünk a megfelelő egészségneveléshez biztosítja az egészséges környezetet, valamint az egészséges fejlődést elősegítő nevelést-gondozást. Kialakítjuk a tudatos testápolási szokásokat a gondozási műveletek során.

Biztosítjuk

- rendszeres testmozgás- napi szabadlevegőn való tartózkodás
- a napi testmozgást, megfelelő udvari mozgásfejlesztő játék, homokozó, mászóka, bicikli, stb.
- rugalmas napirend a gyermek szükségleteinek és igényeinek figyelembevételével
- a gyermek egészséges lelki fejlődéséhez megfelelő élményanyagot

Segítjük

- a szülőket, a neveléssel, gondozással kapcsolatban a gyermek harmonikus fejlődése érdekében

Együttműködünk

- a házi gyermekorvosokkal, bölcsődeorvossal, szülőkkel a gyermekek egészséges fejlődése, egészségmegőrzése, -megelőzése érdekében.

X.3. Személyiségfejlesztés

A személyiségfejlesztés célja a bölcsődében az egyénre szabott optimális személyiségformáló hatású tevékenységek biztosítása. A személyiség széleskörű fejlesztése tudatos és tervszerű pedagógiai módszerekkel. A bölcsődei nevelés során olyan képességeket fejlesztünk, mely képessé teszi a gyermeket a tanulásra.

A kötetlenség, szabadon választhatóság fontos, a gyermek választ tevékenységi formát érdeklődése szerint.

A bölcsődei nevelés során feladatunk:

- a személyiség kibontakozásának segítése sokrétű tevékenység biztosításával
- gyakorlati, értelmi, érzelmi képességek fejlesztése
- a gyermek érdeklődési körét figyelembe vevő fejlesztés

- önállósági törekvések legmesszebbmenőig való segítése, az ezt biztosító feltételek megteremtése
- alkalmazkodás képességének fejlesztése, segítése
- szociális és individuális értékek közvetítése, a kettő közti egyensúly megtalálásának segítése
- kreativitás segítése lehetőségek biztosításával, valamint a fantázia fejlesztésével
- az érdeklődés megteremtése, fenntartása
- sikerélményhez való juttatás
- kudarcok megelőzése.

X.4. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés célja a bölcsődében a gyermek társadalmi beilleszkedésének elősegítése, a közösségi élet alapjainak megteremtése.

A társas viselkedés, az alkalmazkodás szabályainak első tényleges színtere a bölcsőde. A gyermek itt szembesül először a közösséghez, annak szabályaihoz való alkalmazkodással. Nagy felelőssége a bölcsődében dolgozó szakembereknek a beilleszkedési nehézségek korai felismerése és ezek korrigálása megfelelő segítséggel, viselkedésformák kialakítása az intézményi normarendszer alapján.

Törekvéseink a célok elérése érdekében:

- az elvárások egyértelmű megfogalmazása, azok betartatása,
- következetesség,
- a megfelelő egyensúly megteremtése a szabályok és a kötetlenség között,
- a teljesítmények ösztönző értékelése dicsérrettel,
- közös célok kitűzése,
- közös alkotások, játékok megszervezése,
- együttműködésre való lehetőségek megteremtése.

X.5. Környezeti nevelés a bölcsődében

A bölcsődei környezeti nevelés célja, hogy a gyermek és környezete között megfelelő összhangot teremtsen. Ezt elsősorban a gyermekek környezettel kapcsolatos ismereteinek bővítésével próbáljuk megvalósítani, mert a megszerzett ismeretek készítetik az egyént a későbbiekben egy

tudatos környezettisztelő magatartás tanúsítására. Az ismeretek bővítése mellett nagyon fontos a megfelelő példa biztosítása.

A környezeti nevelés során feladatunk:

- ismeretek bővítése elméleti szinten
- időjárás megismertetése és megtapasztalása a kisgyermekkel,
- évszakok jellemzőinek megismertetése és megtapasztalása,
- járművek megismertetése, megfigyelése
- ismeretek bővítése gyakorlati szinten (pl: virágültetés),
- növények megfigyelése, levelek és termések gyűjtése, játék ezekkel,
- állatok megismerése, simogatása,
- anyagok megismerése, velük való tevékenykedés a korosztályuk figyelembe vételével.

Az ismeretek bővítését gyakorlati szinten a szobai- és az udvari játék tevékenységeinek ideje biztosítja. A gyermekkel foglalkozó szakembernek nagy felelőssége van abban, hogy ki tudja-e alakítani, meg tudja-e alapozni a gyermekben a környezetért érzett felelősségtudatot. Az állatok és természet megszerettetése az alapja a későbbi környezetbarát viselkedésnek.

X.6. Zenei nevelés játékosan

kiemelt szerepet szánunk a gyerekek **zenei nevelésére**, ami az örömelemény mellett, a ritmusérzék, mozgásfejlesztés és beszédfejlődés lehetőségét együttesen szolgálják. A Forrai Katalin által kidolgozott zenei nevelés módszertanát szeretnénk bővíteni. Együttműködünk a Kalász Művészeti Iskola zenepedagógusaival és növendékeinek kis csoportjával, akik a bölcsődés gyerekek életkorának, érdeklődésének és a közelgő ünnepekre megfelelő összeállítású és időtartamú koncertet/zenei foglalkozást/hangszerekkel tartanak a bölcsődében. Nagyon nagy sikerrel, különös érdeklődéssel fogadják, figyelik a gyerekek, lelkesen közreműködnek ők is.

A zenehallgatás, közös éneklés mellett, a kisebb hangszereket is kipróbálhatják ilyenkor a gyerekek. A kapott zenei élmény, örömszerzés, a felkeltett kíváncsiság, érdeklődés meghatározó lehet a későbbi tanulási folyamatban.

További célunk és tervünk Gróh Ilona: Ringató kiskönyvek megismertetése a kisgyermeknevelőkkel, a zenei mellékletek használata a gyerekek körében, illetve Ringató foglalkozás szervezése, közös énekléssel, mondókázással.

X.7. A bölcsődei élet megszervezése, szakmai tárgyi felszereltség

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvétellő (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása. Az együttműködés kölcsönös, a gyermekről való gondoskodás közben a kisgyermeknevelőnek figyelembe kell vennie az otthoni egyéni szokásokat.

Bölcsődénk tárgyi felszereltsége jó. Biztosított az udvari játéktevékenységhez szükséges nagymozgásos játék, mászóka, csúszda, valamint a kismotor, háromkerekű bicikli, homokozó játék, labdák egyaránt.

A gyermekbarát környezet lehetőséget kínál az esztétikai tevékenységek kibontakoztatására. Lényeges, hogy a kisgyermek a körülötte lévő tárgyakról, azok térbeli elrendezéséről, az anyagok érdekes tulajdonságairól, formájáról, színéről minél több tapasztalatot szerezhessen.

Általános alapelv, hogy ne zsúfoljuk túl a gyermekek környezetét. Folyamatosan törekszünk arra, hogy a gyermekeket esztétikus, egymással is harmonizáló tárgyak vegyék körül. Törekszünk a változatosságra, az ünnepekhez, évszakokhoz is kötöttük a díszítést, berendezést. A gyermekeket is bevonhatjuk a környezetük szebbé tételébe. A kisgyermek csak a szem magasságában elhelyezett dolgokat tudja figyelemmel kísérni, de amit a gyermekeknek szánunk, azt az ő szemmagasságukban helyezzük el.

Az éves költségvetés szakmai anyag, játék, tárgyi eszköz beszerzésre elegendő pénzügyi forrást biztosít. Igényesen választjuk meg a gyermekek korosztályának megfelelő játékokat, berendezési tárgyakat.

X.8. A családi nevelés segítése

A gyermekek egészséges szocializációja, a személyiségfejlődése érdekében kiemelt szakmai feladat a család – bölcsőde közötti kapcsolat erősítése, a családi nevelés segítése. A családi és a bölcsődei nevelés közötti összhang, a szülők és a kisgyermeknevelők között kialakult bizalom, együttműködés elősegíti a gyermekek egészséges, testi, lelki és szociális fejlődését. Mindenkori nyitottak vagyunk a kisgyermekes családok számára. A szülők a bölcsődébe való jelentkezéskor széles körű tájékoztatást kapnak a bölcsődei életről, a szokásokról, szabályokról, a családlátogatás

jelentőségéről, a beszoktatás módjáról. Megtekinthetik a gyermekek által használt helyiségeket, a játszóudvart. Megismerhetik a gyermekük leendő kisgyermeknevelőjét.

A bölcsőde honlapján és a faliújságokon információt nyújtunk a működésről, az ellátásról, napirendről, étkezésről, a szakmai programról, programokról, s egyéb a szülőket érintő operatív feladatokról.

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért párhuzamosan minél többet alkalmazunk. A közös élmények, emberi kapcsolatok és a tájékozottság nagymértékben hozzájárulhat a szülői hatékonysághoz, és segítheti a családi nevelést és a kisgyermek fejlődését.

➤ **Szülői értekezletek**

Az intézményvezető a felvétel alkalmával, majd később a napi csoportlátogatások, az egyéni beszélgetések és a szülői értekezletek alkalmával tart kapcsolatot a szülőkkel.

Évente legalább két alkalommal szervez szülőértekezletet, a szülőket érintő kérdésekről. Az új szülők részére a felvétel előtti időszakban tájékoztató jellegű szülői értekezletet tart. Bemutatja a bölcsődét, a kisgyermeknevelőket, a bölcsőde orvosát, ismerteti a szakmai programot és a házirendet, válaszol a szülők kérdéseire. Az első szülőértekezleten a kisgyermeknevelőkkel megállapodnak a családlátogatás időpontjában és a beszoktatások menetrendjéről, időpontjáról.

Az óvodába kerülő gyermekek szülei számára az óvodai beiratkozások előtt szervezünk értekezletet.

A szülőkkel való együttműködés legalapvetőbb formája bölcsődénkben a napi beszélgetések, tájékoztatások. A folyamatos tájékoztatás eszköze a rendszeresen vezetett üzenő füzet, mely tartalmazza a gyermekre vonatkozó aktuális és fontos információkat.

➤ **Családlátogatás**

A bölcsődei ellátás megkezdése előtt családlátogatásra mennek a kisgyermeknevelőink, erről a külön erre a célra rendszeresített füzetben részletesen leírják a családlátogatásra vonatkozó információkat. Ebben vezetik napi szinten a beszoktatás minden napi eseményeit is. A gyermek aktuális fejlettségi állapotáról szintén feljegyzéseket írnak.

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermek, otthoni környezetben való megismerése. Bölcsődénkben törekszünk, hogy a családlátogatásra lehetőleg még a beszoktatást megelőzően kerüljön sor. A családlátogatás lehetőséget ad az ismerkedésre, a gyermek mélyebb megismerésére az ő biztonságot nyújtó környezetében. A gyermek mélyebb megismerésén túl a

szülők további információkat kaphatnak a kisgyermeknevelőktől a bölcsődei életről, pl. a beszoktatás menetéről, az ezzel kapcsolatosan felmerülő problémákról; a napirendről; a játék lehetőség biztosításáról; a bölcsődei nevelésről, gondozásról stb., valamint a kisgyermeknevelő is tájékozódhat a szülők bölcsődével kapcsolatos elvárásairól.

➤ **Napi beszélgetések a szülővel**

Fontosnak tartjuk a kölcsönös tájékoztatást a bölcsődébe érkezéskor és a hazaadáskor.

Érkezéskor a szülő nyújt információt az előző nap gyermekkel kapcsolatos eseményeiről, a gyermek egészségügyi állapotáról, változásairól. Hazaadáskor a kisgyermeknevelő tájékoztatja a szülőket a gyermekről (hangulata, közérzete, társkapcsolata, beszéd, játék, mozgás, étkezés, alvás, levegőzés, önállóság, stb.) Ügyelünk arra, hogy a beszélgetés a gyermek bevonásával történjen. A napi beszélgetések formálják a kapcsolatot és erősítik a bizalmat, lehetőséget ad a gyermek és egymás jobb megismerésére, a nevelés összehangolására.

➤ **Szülőcsoportos beszélgetések**

A kapcsolattartásnak olyan módszere mely lehetővé teszi, hogy az adott csoporthoz tartozó gyermekek szülei szervezett formában találkozassanak, beszélgethessenek aktuális témákról a gyermekek fejlődésével, nevelésével kapcsolatban. A beszélgetések célja a családi nevelés segítése, a gyermek személyiségfejlődésének, szocializációjának elősegítése. A beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik. Évente legalább három alkalommal szervezzük, a szülőkkel megbeszélt időpontokban. A beszélgetések erősítik a partneri együttműködést, a bizalomra épülő jó kapcsolatot. Lehetőséget adnak a közvetlenebb, az adott csoportot érintő kérdések megvitatására, hiszen a csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével történik, a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató nevelési témáról, egymás meghallgatása segít a szülői kompetencia megtartását.

➤ **Egyéni beszélgetések**

A személyes beszélgetést igénylő kérdésekben, nevelési problémákban egyéni beszélgetést kezdeményezhet a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A közös átgondolás szakmai kompetenciát meghaladó esetében szakember bevonása is kérhető. A nyugodt beszélgetés feltételeit és a kisgyermek felügyeletét biztosítjuk.

➤ **Indirekt kapcsolattartási formák**

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

➤ **Ünnepek, hagyományok, helyi rendezvények**

Az ünnep a feltöltődést, játékot, és a kikapcsolódást biztosítja, amely által az ember felülemelkedni képes a hétköznapi életben, s nagyon jó lehetőséget, alkalmat biztosítanak a családok szélesebb megismerésére.

Az ünnepek már a bölcsőde életében is szerepet játszanak. Az ünnep fényét a csoportszobák díszei, ünnepi hangulata emeli ki.

Feladatunk és szerepünk az ünnepek előkészítésében és folyamatában:

- fel- és előkészülés
- az ünnephez kapcsolódó versek, dalok, beszélgetések
- az ünnepvárás hangulatának kisugárzása, támogatása

Bölcsődei ünnepeink

- Farsang
- Madarak-fák napja
- Húsvét
- Anyák napja
- Gyermeknap
- Szüreti mulatság
- Márton nap
- Mikulás és Advent
- Gyermekek születésnapja
- Óvodások búcsúztatása

X.9. A bölcsőde minőségpolitikája

Szakmai törekvésünk, a bölcsődében végzett minőségi munka fejlesztése, családbarát bölcsőde működtetése családi, derűs légkörben, fizikai és érzelmi biztonság megteremtésével, szeretettel, elfogadással, a gyermek kompetenciájának figyelembevételével.

A bölcsőde gyermekek és szülei igényeinek figyelembevétele mellett a kisgyermek egyénre szabott, sokoldalú, harmonikus testi, érzelmi, értelmi, szociális fejlődését, a családokkal való együttműködést, kölcsönös bizalom alapuló partneri viszony kialakítását, fenntartását hosszú távon biztosítja.

Mindezek megvalósításához olyan tárgyi feltételeket, eszközöket biztosít a fenntartó, amelyek lehetővé teszik a nyugodt és kiegyensúlyozott munka végzését, az intézményben dolgozók

közösségformálását.

Az ellátás jobb színvonalának emelése és megtartásának alapvető feltétele a gyermekek gondozásáért, neveléséért felelős kisgyermeknevelő munkatársak folyamatos képzése, továbbképzése.

Minden igyekezetünk azt a célt szolgálja, hogy a szülők által ránk bízott gyermekeknek pozitív érzelmekkel teli, elfogadó közösségben biztosítani tudjuk a harmonikus személyiségfejlődésüket, tudatosan és tervszerűen alakítsuk azokat a testi, értelmi és szociális képességeket bennük, amelyek elősegítik az óvodai életbe való beilleszkedésüket. Ehhez elengedhetetlen a szülők együttműködése, a napi szintű, rendszeres és folyamatos kapcsolattartás. A családi élet során felmerülő gyermeknevelési problémáknál is szeretnénk a lehető legtöbb segítséget nyújtani a szülőknek, tiszteletben tartva nevelési elveiket, *egyéni elképzeléseiket*.

Két évente kérdőíves elégedettség mérést végzünk a szülők körében, anonim véleménynyilvánításuk alapján mérjük fel, elemezzük, értékeljük a működésünket, illetve rövid és hosszútávra tűzünk ki fejlesztési feladatokat.

Ehhez hasonlóan a dolgozók körében is a kérdőíves elégedettségmérés megfelelő mérőeszköz ahhoz, hogy a szervezeti kultúra fejlődését, a kommunikáció hatékonyságát, a munkatársak motivációját mérni és elemezni, értékelni tudjuk. Ez esetben is a két évenkénti mérés kellő idő a változások, eredmények megállapításához.

XI. A BÖLCSŐDEI FELVÉTEL RENDJE

A Budakalászi Bölcsődében a gyermekek felvételét a hatályos jogszabályok és a 40/2017.(III.31.) önkormányzati rendelet szabályozza.

A rendelet hatálya kiterjed Budakalász város közigazgatási területén lakcímmel rendelkező, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 4. §-ában meghatározott személyekre.

XI.1. A bölcsődei ellátás igénybe vétele

A bölcsődei ellátás igénybe vétele önkéntes és egész évben folyamatos, az ellátást igénylő törvényes képviselője kérelmére történik. A bölcsődei gondozási-nevelési év szeptember 1. napjától a következő év augusztus 31. napjáig tart.

A felvételre irányuló kérelmeket a „*Jelentkezési lap*” kitöltésével és annak kötelező mellékleteivel – a gyermek TAJ és lakcímkártyája, a gyermek egészségügyi könyve, a szülők lakcímkártyája, a szülők munkáltatói igazolása, tartósan beteg esetében szakorvos igazolása, sajátos nevelési igényű gyermek esetében szakértői vélemény, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek esetében az erről szóló határozat, valamint hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetről jegyzői határozat - együtt az adott nevelési évre az intézmény vezetőjéhez személyesen kell benyújtani.

A beérkezett felvételi kérelmekről a becsatolt kérelem és okmányok alapján az intézményvezető dönt. A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti

- a körzeti védőnő,
- a házi gyermekorvos vagy a házi orvos,
- a szociális, illetve családgondozó,
- a gyermekjóléti szolgálat,
- gyámhivatal.

XI.2. Felvételi eljárás

Az intézményvezető a felvételi döntések meghozatala előtt kikérheti a Felvételi bizottság javaslatát, amelynek tagjai:

intézményvezető,

lakcím szerint illetékes védőnő,

óvodavezetők,

(igény/szükség szerint) a fenntartó képviselője.

Az intézményvezető a bölcsődei felvételtől a „Felvételi Szabályzat”-ban foglalt szempontok figyelembe vételével dönt. Felveszi a településen életvitelszerűen lakó gyermeket, valamint azt a gyermeket, akinek szülője a településen dolgozik.

Az elbírálásnál előnyt élveznek a munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló szülők gyermekei, az egyedülálló (élettársal nem rendelkező hajadon, nőtlen, elvált vagy özvegy családi állapotú) szülő által nevelt gyermekek, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, hátrányos helyzetű gyermekek, a nagycsaládosok gyermekei, illetve hallgatói jogviszonnyal rendelkező szülők gyermekei.

A bölcsődei **csoportba való beosztásról** az intézmény vezetője dönt, amelynek eredményéről az intézményvezető június 15-ig írásban tájékoztatja a kérelmezőt.

Az intézményvezető felvételi értesítője ellen a szülő jogorvoslati kérelemmel fordulhat Budakalász Város Jegyzőjéhez, az értesítő kézhezvételétől számított 8 napon belül. A fellebbezést a Jegyzőnek címezve a bölcsőde intézményvezetőjének kell benyújtani.

XI.3. Bölcsődei jogviszony

A bölcsődei ellátásra a beszoktatás kezdetére - a felvételi kérelem pozitív elbírálását és a kötelező és aktuális mellékletek hiánytalan meglétét követően létrejött **„Ellátási szerződés” megkötése** után van lehetőség. A bölcsődei jogviszony létrejöttének feltétele a Gyvt.32.§.(5) bekezdése értelmében az ellátási szerződés megkötése. A szerződés megkötésére a beszoktatás első napján kerül sor, amennyiben a szükséges dokumentumok rendelkezésre állnak (a szülők aktuális munkáltatói igazolásai, egészségügyi törzslap, orvosi igazolás, érvényes okiratok).

Az ellátási szerződés minden esetben határozott időre, a beszoktatás napjától az adott nevelési év végéig, augusztus 31. napjáig szól.

A szerződés tartalma a **Gyvt. 33.§**-ban előírt tájékoztatási kötelezettségnek is eleget tesz: a szülőt tájékoztatja az ellátás tartamáról és feltételeiről, az intézmény által vezetett személyes nyilvántartásokról, az érték- és vagyonmegőrzés módjáról, az intézmény házirendjéről és napirendjéről, a panaszjog gyakorlásának módjáról, a fizetendő térítési díjról. Az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője az ellátási szerződés aláírásával nyilatkozik arról, hogy részére a jogszabályban előírt és meghatározott tájékoztatás megtörtént.

XI.4. A bölcsődei ellátás tartalmi elemei

A bölcsődei ellátás keretén belül az intézményben biztosított:

- a gyermek szakszerű gondozása, nevelése, testi-lelki szükségleteinek kielégítése, fejlődésének, szocializációjának és önállósodásának segítése,
- napi négyszeri (dietetikus által összeállított, a gyermek életkorának megfelelő mennyiségű és minőségű) étkezés biztosítása,
- a gyermek fejlődéséhez szükséges egészséges, kulturált, rendezett és biztonságos környezet,
- egészségvédelem egészségnevelés, kultur-higiénés szokások kialakulásának segítése,
- állandóság (saját kisgyermeknevelői rendszer), egyéni bánásmód,
- időjárástól függően napi lehetőség a szabad levegőn való játékra,

- az egyéni ruhanemű kivételével, a textíliával (törölköző, ágynemű, előke) történő ellátás,
- személyes higiéné feltételeinek biztosítása,
- korcsoportnak megfelelő játékeszközök biztosítása,
- a gyermek fejlődésének rendszeres gyermekorvosi felügyelete,
- óvodai életre való felkészítés, az életkornak megfelelő önállóságra törekvés,
- mondókákkal, versekkel, dalokkal, mesékkel való ismerkedés,
- igény szerint a kisgyermeknevelők által nyújtott szakmai tanácsadás a gyermek fejlődése, nevelése érdekében.

XI.5. Térítési díjak

A Budakalászi Bölcsődét fenntartó önkormányzat térítési díjakról szóló 19/2017. (III.31.) önk. rendelete szabályozza az étkezés intézményi térítési és a napközbeni ellátásért fizetendő (gondozási) térítési díj összegét. A gondozási térítési díj fizetését 2020. szeptember 1-jei hatállyal kell alkalmazni.

A **gyermekétkeztetés** intézményi térítési díjának alapja az élelmezés nyersanyagköltségének egy ellátottra jutó napi összege. A Gyvt. 151 § (4) bekezdése alapján a gyermekétkeztetés személyi térítési díját ezen napi összeg általános forgalmi adóval növelt összegének és az igénybe vett étkezések számának, valamint a normatív kedvezményeknek a figyelembevételével kell meghatározni. Kedvezményre való jogosultságról a 328/2011.(XII.29.) Korm. rendelet 6. melléklete alapján a szülő nyilatkozni köteles, amennyiben kedvezményre való igényét érvényesíteni szeretné.

A gyermekek az étkezési térítési díj esetében 100 %-os kedvezményében (térítésmentességben) részesülhetnek az alábbi jogcímek alapján:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek;
- tartósan beteg vagy fogyatékos a gyermek,
- családjában tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek;
- családjában három vagy ennél több gyermeket nevelnek,
- nevelésbe vételét rendelte el a gyámhatóság;
- családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a mindenkori a kötelező legkisebb munkabér nettó összegének 130 %-át.

A **GONDOZÁSI TÉRÍTÉSI DÍJ** megállapításához a szülőnek 30 napnál nem régebbi jövedelemnyilatkozatot kell benyújtania az intézményvezetőnek a bölcsődei ellátás kezdete előtt. A szülők által benyújtott jövedelemigazolások és egy főre eső jövedelemsávok alapján az intézményvezető a hatósági dokumentumokkal alátámasztott jövedelemvizsgálat során határozza meg a (a szülők által fizetendő) személyi térítési díj összegét.

A gondozási (személyi) térítési díj megállapításához a szülőnek a 328/2011.(XII.29.) Korm. rendelet 5. sz. melléklete alapján kell nyilatkoznia a család jövedelmi viszonyairól. A térítési díjak fizetésének további részletes szabályait, feltételeit a Függelékben szereplő „Térítési díj szabályzat” tartalmazza.

Gondozási térítési díj *kedvezmények* – nem kell fizetni annak a szülőnek, aki:

- a) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül gyermeke után,
- b) a gyermek halmozottan hátrányos helyzete igazoltan fennáll,
- c) tartósan beteg, fogyatékos gyermeke után,
- d) három- vagy többgyermekes család gyermeke után,
- e) átmeneti gondozásban lévő, az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett, nevelésbe vett gyermek után,
- f) védelembe vett gyermek után.

A térítési díjak alkalmazásának részletes szabályait a „Térítési díj szabályzat” tartalmazza, amely az SzMSz függelékét képezi.

XI.6. A gyermekek bölcsődei hiányzásának igazolására vonatkozó rendelkezések

- a) A bölcsődébe a gyermekek védelmében, érdekében egészséges gyermek hozható. Hőemelkedéses, lázas (37.5 C – nál magasabb testhőmérséklet), hasmenéses, hányó gyermek a fertőzések elkerülése miatt a bölcsődét nem veheti igénybe. Fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. Antibiotikumot szedő gyermek csak orvosi igazolással vehető be a bölcsődébe. A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét értesíteni kell!
- b) A gyermek gyógyszer és ételérzékenységéről a szülő az intézményvezetőt és kisgyermeknevelőt haladéktalanul tájékoztatni, az erről szóló szakorvosi igazolás másolati példányát az intézményben leadni köteles.

- c) Ha a gyermek napközben *a bölcsődében megbetegszik* (láz, hányás, hasmenés, egyéb tünetek), a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, ill. hozzátartozót, illetve az üzenő füzetben rögzíti a tapasztalt tüneteket. Kérjük, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjon a gyermek hazaviteléről, szükség szerint az orvosi ellátásról. Kérjük, amennyiben orvosi vizsgálatra van szükség, gyermeküket az üzenő füzetrel együtt vigyék, a gyermekorvos pontos, részletes, hiteles tájékoztatása érdekében.
- d) Ha a gyermek *otthoni környezetben betegszik meg*, arról is haladéktalanul, a bölcsőde e-mail címére írt üzenetben, vagy a bölcsőde közismert telefonos elérhetőségén tájékoztassa a gyermek kisgyermeknevelőjét, vezetőjét. A bölcsőde elérhetőségei az intézményi hirdető táblákon és a bölcsőde honlapján – www.budakalaszibolcsode.hu - elérhetőek.
- e) Bölcsődében csak akkor adható gyógyszer a gyermeknek, ha az orvos rendeli el a tartós gyógyszereszedést. A gyógyszert, a szülő a gyermeke részére névvel ellátva, eredeti csomagolásban, az adagolás feltüntetésével hozhatja be.
- f) A betegség miatt hiányzó gyermeket orvosi vizsgálat esetén „orvosi igazolás”-sal, orvosi vizsgálat hiányában szülő által aláírt „egészségügyi nyilatkozat”-tal fogadjuk újból. Kérjük a szülőket, hogy a kapott védőoltásokról is folyamatosan, rendszeresen, következetesen tájékoztassák gyermekük kisgyermeknevelőjét.

XI.7. A gyermekek hiányása esetén a szülők tájékoztatási kötelezettségei

Ha a szülő a gyermeket betegség, vagy egyéb ok (nyaralás, utazás, szabadság) miatt nem hozza, a távolmaradást kérjük előzetesen, illetve a hiányzás napján a bölcsőde által megadott telefonos elérhetőségeken, vagy e-mailen bejelenteni.

Hiányzás esetén a 9 óráig történő bejelentést követő naptól tudjuk figyelembe venni a távolmaradás tényét, az étkezés lemondását a napi rendelésnél. A szülő a bölcsődét a gyermek hiányzásáról és a bölcsődei ellátás újbóli igénybe vételéről is tájékoztatni köteles. A bölcsődben egészséges gyermek fogadható, akinek aznapra történt étkezés rendelése. Amennyiben a szülő elmulasztja, elfelejti a betegség, illetve hiányzást követően a gyermek újbóli ellátási igényét bejelenteni, úgy gyermekét információ és ételrendelés hiányában nem tudjuk fogadni.

XI.8. A bölcsődei ellátás megszűnik

- a bölcsődei nevelési év végén, ha a gyermek a 3. életévét betöltötte,

- a Gyvt. 42/A.§(2)-(3) bekezdés szerinti életkort elérte.
- a szülő vagy törvényes képviselő kérelmére (kivétel ez alól a védelembe vett, bölcsődei ellátásra kötelezett gyermek),
- ha orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható,illetőleg magatartászavara miatt veszélyezteti a többi gyermek fejlődését,
- a bölcsődei házirend súlyos megsértése esetén.

Amennyiben a gyermek a nevelési év közben tölti 3. életévét, akkor az adott nevelési év végéig részesülhet a bölcsődei ellátásban.

XII. BÖLCSŐDEI DOKUMENTÁCIÓK

A bölcsődei nevelés-gondozás során folyamatosan figyelemmel kell kísérni a gyermekek fejlődését, és azt dokumentálni kell. Bölcsődénkben vezetett dokumentációk a következők:

XII.1. A bölcsődei nyilvántartások

- Bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap (fejlődési lappal együtt),
- Az ellátási napokon az ellátást igénybe vevők jelen- vagy távollétének dokumentálása [2. melléklet a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelethez]
- A gyermekétkeztetés igénybevételének dokumentálása [4. melléklet a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelethez]
- Jövedelemnyilatkozat a személyi térítési díj megállapításához [5. sz. melléklet a 328/2011.(XII..29.) Korm. rendelethez].
- Igénybevevői nyilvántartás a 226/2006 (XI.20.) Korm. rendelet szerint – TAJ alapú központi elektronikus nyilvántartás.
- Menza Pure étkezés térítési díját és az étkezések megrendelését, lemondását kezelő és nyilvántartó program.

XII.2. Csoportnapló

A gyermekcsoport napi életének fő történéseit rögzíti, tartalmazza a hiányzók nevét, az aktuális eseményeket a gyermekcsoportban, napi étkezés menüjét, minden olyan történést, ami az egyes gyermek, vagy a csoport életét befolyásolta.

XII.3. Beszoktató füzet

Első lapjain rögzíti a kisgyermeknevelő a családlátogatás tapasztalatait. A beszoktatás ideje alatti történéseket, a gyermek viselkedését tartalmazza adott gyermekre vonatkozóan. A beszoktatás végén rövid összefoglalást ír a kisgyermeknevelő a beszoktatás tapasztalatairól.

XII.4. Gyermek fejlődési lapja

Havonta valamennyi fejlődési területre vonatkozóan összefoglalja a kisgyermeknevelő a gyermek adott fejlettségi szintjére vonatkozó megfigyeléseinek tapasztalatait.

XII.5. Üzenő/családi füzet

A család és a bölcsőde kapcsolattartásának egyik írásos formája. A szülőket tájékoztatja a gyermek bölcsődei életének történéseiről, fejlődéséről. Mód van arra, hogy a szülő is írjon bejegyzéseket, történéseket. A beszoktatás elején kérjük a szülőket, írják le, milyennek látják gyermeküket. Rövidebb, olykor tartalmasabb jellemzések készülnek a gyermekekről. Fontos információk ezek a kisgyermeknevelők számára.

Az év során, bizonyos időszakoként a kisgyermeknevelők is megfogalmazzák, leírják a tapasztalt változásokat a kisgyermek fejlődése során, ami a szülők számára tartalmaz fontos információkat. Mindezek mellett elmaradhatatlan a mindennapi, kétirányú személyes kapcsolat (tájékoztatás, beszélgetés) a szülőkkel.

XII.6. Fejlődési napló

A bölcsődei nevelés- gondozás során folyamatosan dokumentáljuk a gyermekek fejlődését. A dokumentálást megfigyelési szempontsorok segítik. Alapja a tényyszerűség (objektív, konkrét), a hitelesség, a szakmaiság és a rendszeresség. A gyermek fejlődését önmagához viszonyítjuk, és nem minősítjük. A dokumentumok vezetése a személyiségi jogok tiszteletben tartásával, a kezelése, tárolása az adatvédelemnek megfelelően történik.

Egy éves korig havonta, egy éves kor felett három havonta vezetjük.

Haladva a kor technikai-műszaki vívmányaival, törekszünk a rendszeres és folyamatos on-line kapcsolat kialakítására is a szülőkkel.

XIII. GYERMEKVÉDELEM A BÖLCSŐDÉBEN

A gyermekvédelmi feladatok ellátását a bölcsődében alapvetően „A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló”, 1997. évi XXXI. törvény szabályozza. A bölcsőde vezetője, egyben a

bölcsőde gyermekvédelmi felelőse. A gyermekvédelmi feladatokat az ő irányításával végzi a bölcsőde.

Feladatok:

- A veszélyeztetettség felismerése és jelzése.
- A gyermekbántalmazás jeleinek felismerése, jelzése
- A felismerést segítő jelek : - külső jelek, sérülések, a fejlődés elmaradás, a gyermek inadekvát viselkedése ,elhanyagolásra utaló szülői magatartás
- A családtámogatási formák megismertetése.

XIV. AZ ELLÁTOTTAK ÉS A SZOLGÁLTATÁST VÉGZŐK JOGAINAK VÉDELME

Gondot fordítunk a gyermekek jogainak sérthetetlenségére, a szülők, törvényes képviselők és a bölcsődei dolgozók állampolgári és alkotmányos jogaira.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 35.§ alapján a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az Intézmény Érdekképviseleti Fórumot működtet. A Fórum tagjait minden nevelési év elején újraválasztjuk, a működési szabályzatot felülvizsgáljuk. A Fórum tagjainak elérhetőségéről a szülőket a bölcsőde vezetője tájékoztatja.

A szülők jogait és kötelességeit a Gyvt. 1997.évi XXXI.törvény szabályozza:

12. § (1) A gyermek szülője jogosult és köteles arra, hogy gyermekét családban gondozza, nevelje és a gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket - különösen a lakhatást, étkezést, ruházattal való ellátást -, valamint az oktatásához és az egészségügyi ellátásához való hozzájutást biztosítsa.

(2) A gyermek szülője jogosult arra, hogy a gyermeke nevelkedését segítő ellátásokról tájékoztatást, neveléséhez segítséget kapjon.

(3) A gyermek szülője - ha törvény másként nem rendelkezik - jogosult és köteles gyermekét annak személyi és vagyoni ügyeiben képviselni.

(4) A gyermek szülője köteles

a) gyermekével együttműködni, és emberi méltóságát a 6. § (5) bekezdése szerint tiszteletben tartani,

b) gyermekét az őt érintő kérdésekről tájékoztatni, véleményét figyelembe venni,

c) gyermekének jogai gyakorlásához iránymutatást, tanácsot és segítséget adni,

- d) gyermeke jogainak érvényesítése érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni,
 e) a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és szervezetekkel, továbbá a hatóságokkal együttműködni.

A szülő joga

- megismerhesse a gyermekcsoport életét
- megismerje nevelési – gondozási elveinket
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőktől
- a bölcsőde működését illetően mondjon véleményt és tegyen javaslatot
- megismerje a gyermek ellátásával kapcsolatos dokumentumokat

A szülő kötelessége

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön
- intézményünk házirendjének betartása

A gyermekek jogai

A gyermekek jogairól a következőket mondja az 1997. évi XXXI. Törvény: 6. §(1) A gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, egészséges felnevelkedését és jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéshez.

(2) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez.

(3) A fogyatékos, tartósan beteg gyermeknek joga van a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátáshoz.

(4) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön.

(5) A gyermeknek joga van emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal- , az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez. A gyermek nem vethető alá kínzásnak, testi fenyegetésnek és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetésnek, illetve bánásmódnak.

Személyes gondoskodást nyújtók jogainak védelme

Az intézményben nem állhat alkalmazásban olyan személy, akivel szemben a Gyermekek védelméről, és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény kizáró tényezője áll fenn. A dolgozók magánéletének védelme, a személyes adataik kezelésében mérvadó. Az intézmény dolgozóit,

és vezetőjét panasztétel esetén - a kivizsgálási időszak végéig - megilleti munkáltatójuk, és fenntartójuk védelme. A család, és a házasság intézményének védelme az alkalmazotti közösség munkaszervezése során figyelembe veendő tényező. Különös védelem illeti meg a várandós anyát, a kisgyermeket nevelő anyát a munkahelyen. A dolgozók érdekeinek figyelembevétele nem befolyásolhatja hátrányosan a bölcsődei ellátásban részesülő kisgyermek érdekeit.

XV. AZ INTÉZMÉNY KAPCSOLATAI

XV.1. Elsődleges partnereinkkel, a szülőkkel való kapcsolattartás napi szinten a gyermek reggeli érkezésekor, délutáni kiadásakor történik. Ilyenkor a szülő tájékoztatást kap gyermeke napi eseményeiről, bölcsődei életéről.

Ha a szülő igényli nevelési tanácsokat is adunk, de kizárólag a szülő kérésének és érdeklődésének megfelelően. Ügyelünk arra, hogy ne legyünk toladóak és kioktatóak a beszélgetés során.

Minden nevelési évben 3-4 alkalommal szülői értekezletet tartunk a gyermekek szüleinek, a bölcsődei felvétel idején, a nevelési év kezdetén, félévkor és óvodába menetel előtt. Általános információkat, a beszoktatás rendjét, a napirenddel kapcsolatos tudnivalókat, a tapasztalatokat... beszéljük meg velük. (További részletek a VII. fejezetben.)

XV.2. Külső intézményekkel való kapcsolatok

A bölcsőde partnerségében a FENNTARTÓ és a Polgármesteri Hivatal munkatársaival elsődleges és a jó kapcsolat kialakítása és ápolása a működés rendjének koordinálása érdekében közös érdekünk. Célunk a fenntartóval való kölcsönös bizalom megtartása mellett a segítő és támogató együttműködés.

A SZAKMAI MÓDSZERTANI SZERVEZETEKEL - Magyar Bölcsődék Egyesülete, Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szervezete - való folyamatos kapcsolat a szakmai és jogszabályi változások követése érdekében szükséges és tanácsos.

A kisgyermek egészséges fejlődése, szocializációs képességeinek fejlesztése szükségszerűvé, a település mérete pedig lehetővé teszi más bölcsődei és közneveléssel foglalkozó INTÉZMÉNYEKEL való rendszeres kapcsolattartást. A helyi óvodákkal a meglévő jó kapcsolat

további ápolása, tapasztalat és információ csere mellett a bölcsőde-óvoda átmenet zökkenőmentes biztosítása is kiemelt feladatunk.

A CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI INTÉZMÉNY, mint a jelző rendszer tagja segít és közreműködik abban, hogy a gyermek saját képességei szerint fejlődjön, ismerje meg az önfelelt játék örömét, amely a későbbi élet során képessé teszi őt a kreatív fejlődésre, gazdagodhat élmény és fantázia világa, érzelmi intelligenciája. Arra törekszünk, hogy a gondjainkra bízott gyermekekből a világra nyitott, érdeklődő, fogékony, önállóan gondolkodni tudó emberek váljanak. A gyermekjóléti intézmény szolgáltatásáról szülői értekezleten kapnak tájékoztatást a szülők, elérhetősége a bölcsőde faliújságján olvasható. Szülő csoportos és egyéni beszélgetések során igény és szükség esetén javaslatokat, tanácsokat fogalmazunk meg a szülők számára a családsegítő szolgáltatásainak igénybe vételére. A bölcsőde, mint a jelző rendszer tagja is fordulhat a szolgáltatóhoz.

A budakalászi VÉDŐNŐI SZOLGÁLAT tevékenységének célcsoportja megegyezik a bölcsődei ellátásban részülő gyerekekkel. A védőnők azok a szakemberek, akik a szülők és gyermekorvosok mellett a gyerekek legfiatalabb korában és a legtöbb segítséget, tanácsot nyújtják az egészséges fejlődésükhöz. Éppen ezért nagyon fontos és lényeges, hogy a védőnői hálózat a bölcsődével karöltve figyelje, gondozza a kisgyermeket.

A védőnőkkel való kapcsolattartás, a rendszeres, szorosabb szakmai egyeztetések - a gyermekek fejlődéséről, szociális háttéréről - legfőképpen a gyermekek és családok, de a bölcsőde és a védőnők érdeke is.

A bölcsődét támogató BUDAKALÁSZI BÖLCSŐDÉS GYEREKEKÉRT ALAPÍTVÁNY célja, hogy pályázati, adományozói és egyéb bevételi forrásaival a bölcsőde működését, a gyermekek nevelését, az udvari és szobai játékok, eszközök fejlesztését, így a bölcsődei nevelést támogassa. Az alapítvány jogilag, szervezetileg külön, de közös célért jött létre. A szülők 2018. évtől már adójuk 1%-ával is támogathatják az Alapítványt, ezen keresztül a bölcsődei ellátás színvonalának fejlesztését.

XVI. KÉPZÉS, TOVÁBBKÉPZÉS

XVI.1. A kötelező továbbképzések teljesítése

A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM-rendelet több lépcsőben módosult. A változások egy része 2018. január 1-jétől, egyes változások február 6-ától hatályosak, míg a legjelentősebb módosulások 2018. július 1. napjától léptek életbe.

Főszabály, hogy a szakmai munkakörben dolgozó munkavállalók továbbképzési kötelezettségüknek a minősített továbbképzéseken való részvétellel tehetnek eleget.

A legnagyobb változás, hogy a korábban 6 éves továbbképzési ciklus 4 évre módosult, tehát ennyi idejük van megszerezni a továbbképzési pontokat a kollégáknak. Ez felsőfokú végzettség esetén 80, szakképesítés esetén 60 pontot jelent.

A továbbképzések fajtái:

- „kötelező” továbbképzés: olyan szakmai továbbképzés, amely a teljes ágazat tekintetében szükséges, lényeges alapkompentenciák megszerzésére irányul; (20%)
- „munkakörhöz kötött” továbbképzés: olyan szakmai továbbképzés, amely az adott munkakörhöz, illetve az adott munkakör esetében érintett ellátotti csoportokhoz kapcsolódó speciális, módszerspecifikus ismeretek megszerzésére irányul; (40%)
- „szabadon választható” továbbképzés: olyan szakmai továbbképzés, amely az egyéni érdeklődés figyelembevételével az önismeret, az egyéni kompetenciák vagy egyéb speciális ismeretek megszerzését célozza.” /idézet a jogszabály 1. §-ból/ (40%)

A rendelet szerint 2018. július 1-jén kezdődött a továbbképzésre kötelezettek továbbképzési időszaka. A folyamatban lévő továbbképzési időszak során szerzett továbbképzési pontok választható továbbképzési pontokként beszámításra kerülnek.

A **kötelező továbbképzés** a teljes ágazat tekintetében szükséges, lényeges és általános alapkompentenciák megszerzésére irányul, összességében a teljes pontszerzési kötelezettség 20%-át ebben a formában kell megszerezni. A **munkakörhöz kötött továbbképzés** egy adott munkakörhöz, illetve az adott munkakör esetében érintett ellátotti csoportokhoz kapcsolódó speciális, módszerspecifikus ismeretek megszerzésére irányul. A munkakörök szerinti bontást a Tszr. 1/A. melléklete tartalmazza, ezek illeszkednek a szakmai rendelet 2. mellékletében a személyi

feltételeknél alkalmazott munkakörhöz, ebben a formában a képzési pontok legalább 40%-át kell teljesíteni. A szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokat illetően 18, a gyermekvédelmi szakellátási intézményeket, és a javítóintézetet illetően 25 munkakört rögzít a rendelet. A munkakörhöz kötött képzés esetén a továbbképzési időszak kezdőnapján betöltött munkakör az irányadó.

A harmadik kategória, a szabadon **választható továbbképzés** olyan szakmai továbbképzés, amely az egyéni érdeklődés figyelembevételével az önismeret, az egyéni kompetenciák vagy egyéb speciális ismeretek megszerzését célozza, értelemszerűen ez a fennmaradó képzési pontok (maximum 40%) megszerzésére szolgál.

A három képzés közül speciális helyzetben van munkakörhöz kötött továbbképzés, ugyanis ezt a képzési ciklus első felében kell teljesíteni. A másik két képzés esetében ilyen megkötést nem tartalmaz a kihirdetett rendelet.

A kötelező továbbképzések tervezése a fentiek figyelembevételével, előre meghatározott ütemterv alapján történik. A továbbképzések témáinak kiválasztásánál lehetőséget biztosítunk a kisgyermeknevelők érdeklődési körének megfelelően. Továbbképzési ütemterv alapján szervezzük a továbbképzéseken való részvétel biztosítását.

Életkoruk alapján megoszlik a szakmai közösség, a fiatalabbak sokat tanulhatnak, tapasztalhatnak az idősebb korosztálytól, míg az idősebbek a több éves, évtizedes munka során szerzett gyakorlati ismereteket, bölcsességeket átadhatják a viszonylag pályájuk elején járóknak.

Olyan légkörben kívánunk dolgozni, ahol a munkatársak bátran mernek szakmai segítséget, véleményt és tanácsot kérni egymástól, igényük van a szakmai megújulásra, a minőségi nevelő munka végzésére.

Ehhez segítséget jelenthet a belső „házi” továbbképzés, amely során az elméleti-gyakorlati ismertek frissítésével, előre meghatározott esetmegbeszélésekkel gyarapítjuk tudásunkat. Ennek témáját a munkatársak előzetes igényei és a mindennapok kínálta aktualitások alapján állítjuk össze. Ezeket a programokat az adott nevelési év elején a munkatervben határozzuk meg és ütemezzük, szükség esetén külső szakember meghívásával.

További önképzési igény esetén a lehetőségekhez mérten támogatjuk a kisgyermeknevelőket a *főiskolai végzettség* megszerzésében. A képzések során ismereteik mellett személyiségük is formálódik, ami pozitívan hat mindennapi munkavégzésükre és életükre.

A munkájára igényes szakember a továbbképzéseken, való részvételen felül is rendszeresen képezi magát. Ehhez a bölcsőde biztosítja a szakmai folyóiratok beszerzését, jogszabályokat értelmező kiadványokat, Internet használatának lehetőségét, audiovizuális eszközöket, valamint szakmai kiskönyvtárat.

A **dajka munkakörben foglalkoztatott munkatársak** a szükséges alap- és középfokú végzettséggel rendelkeznek, létszámuk a jogszabályi előírásoknak megfelelő.

A Budai úti Bölcsődében a három csoportban 2 dajka-takarító dolgozik. Minden dajkánk miniszteri rendeletben előírt „bölcsődei dajka” hatósági képzésen vett részt és kapott Tanúsítványt.

XVII. A NEVELŐMUNKA BELSŐ ELLENŐRZÉSE, ÉRTÉKELÉSE, MINŐSÉGFEJLESZTÉS

A bölcsődei nevelésben-gondozásban minőségnek nevezzük az ott folyó munka azon jellemzőit és sajátosságait, amelyek biztosítják az elhelyezett gyermekek egészséges fejlődését, az életkori sajátosságoknak és egyéni igényeknek megfelelő bánásmódot, a gyermekközpontúságot jól felszerelt intézményben.

A bölcsőde szakmai munkájának megismeréséhez és az elért színvonal biztosításához, illetve fejlesztéséhez szükség van a **belső ellenőrzésekre**. Ennek legfontosabb feladata az intézményben folyó tevékenység hatékonyságának mérése, annak feltárása, hogy milyen területeken kell és szükséges segíteni, erősíteni a kisgyermeknevelők szakmai munkáját, milyen területeken kell a rendelkezésre álló felszereléseket felújítani, korszerűsíteni, ill. bővíteni. Ehhez rendszeres megfigyelések, beszélgetések, dokumentációk adnak információt.

A szakmai munka ellenőrzésének ütemtervét az intézményvezető készíti el és annak végrehajtásáért is felel. Az ellenőrzési terv tartalmazza az ellenőrzés területeit, módszerét és ütemezését. Az ellenőrzés kiterjed az egyes feladatok elvégzésének módjára, minőségére, a munkafegyelemmel összefüggő kérdésekre. Az ellenőrzés a technikai dolgozók munkáját is érinti.

Ügyelni és figyelni kell arra, hogy *az ellenőrzések ösztönzőek legyenek*, ne okozzanak alaptalan félelmet és feszültséget a dolgozói közösségben.

A nevelési év során legalább egy alkalommal **értékelni** kell a kisgyermeknevelők és technikai dolgozók munkáját. Az ellenőrzés tapasztalatait, az értékelést személyesen meg kell osztani velük. Fontos, hogy a jól végzett munkát mindig elismerjük! Szükség esetén a hiányosságokra a figyelmet felhívjuk.

A rendszeres és folyamatos ellenőrzés/értékelés segíti a munka minőségének és színvonalának emelését, a dolgozók megbecsülését, önértékelését.

Bölcsődénk pedagógiai hitvallása

Arra törekszünk, hogy a gondjainkra bízott gyermekekből a körülölelő világra nyitott, érdeklődő, fogékony, önállóan gondolkodni tudó emberek váljanak. Biztonságérzetet nyújtó, érzelemgazdag környezet biztosítsunk, amelyben a gyermekek saját képességeik szerint fejlődhetnek, megízlelhetik az önfelelt aktív játék örömét, mely képessé teszi őket a későbbi élet során a kreatív továbbfejlődésre, gazdagodhat élmény- és fantáziaviláguk, kialakulhat az esztétikum iránti érzékenységük.

A bölcsőde nevelésünk jelképe az intézményben dolgozók pedagógiai hitvallását, a munkatársak egymással, a szülőkkel, partnerekkel való együttműködését, hozzáállását tükrözi. A napi munka során nélkülözhetetlenül jelen van a SZERETET, a MEGÉRTÉS, az ELFOGADÁS, a TÜRELEM és a BIZALOM egyaránt. Ezek az attitűdök elengedhetetlenül szükségesek a mindennapokban, erre nevelik a kisgyermeknevelők a rájuk bízott gyermekeket.

Minden gyermek egy külön világ, egy különleges csoda. Tele vannak lehetőséggel, szinte szárnyakat kapnak a szerető környezetben. Különleges feladat segíteni, támogatni, bátorítani őket, letörölni a könnyeiket, biztatni, mosolyt csalni az arcukra, elnyerni a bizalmukat.

Hinni kell, hogy minden gyermekből értékes ember válhat. Hatalmas kihívás és motiváció minden kisgyermeknevelő számára, hogy ennek megalapozásához hozzájárulhatnak a bölcsődei gondozás-

nevelés során. A gyermekek őszinte mosolya, ölelésre nyújtott karja napsütéssel tölti be mindannyiuk lelkét, melegséget árasztva a bölcsőde falai között.

Továbbá segítik a gyermeknevelésben elbizonytalanodó szülőket, hogy megtalálják a saját útjukat, a nekik megfelelő nevelési elveiket, amely a család, benne a gyermek kiegyensúlyozottságát eredményezi.

Budakalász, 2023. november 22.

ph.

Villám Zsuzsanna
intézményvezető

Mellékletek:

1.sz.melléklet – Ellátási szerződés

ZÁRADÉK

A Budakalászi Bölcsőde **szak-alkalmazotti közössége** a bölcsőde átdolgozott Szakmai programját megismerte, véleményezési jogával és lehetőségével élve azt elfogadta.

Budakalász, 2023. november 22.

Villám Zsuzsanna

.....
Villám Zsuzsanna
intézményvezető

A **Fenntartó** Budakalász Város Önkormányzatának Társadalmi Szolidaritás és Humán Ügyek Bizottsága a Képviselő-testület hatáskörében eljárva a Budakalászi Bölcsőde 2023. november hónapban módosított 2017-4/B-SzP/2023 számú Szakmai Programját a TSZHB határozatával jóváhagyta.

Budakalász, 2023.

dr. Göbl Richárd
Budakalász Polgármestere

BÖLCSŐDEI ELLÁTÁSI SZERZŐDÉS

amely létrejött a Budakalászi Bölcsőde (2011 Budakalász, Budai út 10.), mint a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmény vezetője, valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között, az alábbi feltételekkel:

INTÉZMÉNY neve: **BUDAKALÁSZI BÖLCSŐDE**

Címe: 2011 Budakalász, Budai út 10.

Feladat-ellátási hely: **Budakalászi Bölcsőde**
2011 Budakalász, Budai út 10.

Vezető neve: VILLÁM ZSUZSANNA intézményvezető

SZÜLŐ (törvényes képviselő) adatai:

Név:

Születési név:

Anyja neve:

Lakcíme:

Elérhetősége: tel.:

email:

GYERMEK adatai:

Név:

Születési hely, idő:

Anyja neve:

Lakcíme:

Tartózkodási helye:

TAJ szám:

Állampolgárság:

Preambulum:

„A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI törvény (továbbiakban: Gyvt.) 42., 42/A §-a alapján:

42. § (1) A bölcsődei ellátás keretében - ha e törvény kivételt nem tesz - a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani.

(2) Bölcsődei ellátást biztosíthat a bölcsőde, a mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde.

(3) Bölcsődei ellátás keretében az Nktv. 4. § 25. pontja szerinti sajátos nevelési igényű gyermek (a továbbiakban: sajátos nevelési igényű gyermek) nevelése és gondozása is végezhető.

(4) A bölcsődei ellátás keretében az (1) bekezdés szerinti ellátáson túl - szolgáltatásként - speciális tanácsadás, időszakos gyermekfelügyelet, gyermekhotel működtetése vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatás is biztosítható. Ezeket a szolgáltatásokat a gyermek hatodik életévének betöltéséig lehet igénybe venni.

(5) A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

42/A. § (1) Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható

a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (2) bekezdésben meghatározott időpontig,

b) a sajátos nevelési igényű gyermek esetén a (3) bekezdésben meghatározott időpontig,

c) az *a)* és *b)* pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét

ca) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,

cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

(2) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

(3) A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

(4) Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.”

1. A helyi adottságok figyelembe vétele mellett, a Budakalászi Bölcsőde 1 éves kortól fogadja a gyermekeket. A bölcsődébe jelentkezett és az önkormányzat felvételi rendeletében és az intézményi szabályzatban előírt feltételeknek megfelelt gyermekek szüleivel kötött **ellátási szerződés biztosítja a gyermek bölcsődei jogviszonyát, amely a beszkoktatás első napjától a gyermek óvodáskora eléréséig, a kötelező óvodai nevelés megkezdéséig szól.**

2. Jelen szerződésben biztosított bölcsődei ellátás **határozott időtartamra** szól, amelynek időpontja:
 20..... (év) (hó) napjától a gyermek óvodás korának eléréséig, legkésőbb
 20..... (év) (hó) napjáig tart.

3. A bölcsődei ellátás keretében az intézmény a gyermek számára az alábbiakat biztosítja:

- a gyermek szakszerű gondozása, nevelése, testi-lelki szükségleteinek kielégítése, fejlődésének, szocializációjának és önállósodásának segítése,
- napi négyzseri (dietaikus által összeállított, a gyermek életkorának megfelelő mennyiségű és minőségű) étkezés biztosítása,
- a gyermek fejlődéséhez szükséges egészséges, kulturált, rendezett és biztonságos környezet,
- egészségvédelem egészségnevelés, kultur-higiénés szokások kialakulásának segítése,
- állandóság (saját kisgyermeknevelői rendszer), egyéni bánásmód,
- időjárástól függően napi lehetőség a szabad levegőn való játékra,
- az egyéni ruhanemű kivételével, a textíliával (törölköző, ágynemű, előke) történő ellátás,
- személyes higiéne feltételeinek biztosítása,
- korcsoportnak megfelelő játékeszközök biztosítása,
- a gyermek fejlődésének rendszeres gyermekorvosi felügyelete,
- óvodai életre való felkészítés, az életkornak megfelelő önállóságra törekvés,
- mondókákkal, versekkel, dalokkal, mesékkel való ismerkedés,
- igény szerint a kisgyermeknevelők által nyújtott szakmai tanácsadás a gyermek fejlődése, nevelése érdekében.

4. A bölcsőde a szülő számára az alábbi tájékoztatást nyújtja, biztosítja:

- a bölcsőde működésének bemutatása, az ellátás tartalmának és feltételeinek megismerése,
- a szakmai dokumentumok, szervezeti, működési szabályzat és házirend, napirend megismerése, nyilvánossá tétele,
- a bölcsőde által vezetett és a szülőre vonatkozó nyilvántartásokról tájékoztatást nyújt,
- a gyermek adaptációhoz szükséges idő és feltételek biztosítása,
- rendszeres napi, személyes tájékoztatás a gyermekével napközben történő eseményekről,
- rendszeres betekintés lehetősége a bölcsőde napi életébe, valamint a kisgyermeknevelő által vezetett egyéni dokumentációba (üzenő füzet),
- a kapcsolattartás, szülői értekezlet, egyéni és csoportos beszélgetések lehetőségei kisgyermeknevelővel, vezetővel,
- tájékoztatók, szabályzatok, heti étlap megismerésének módja,
- a bölcsőde hagyományos, nyílt programjain, rendezvényein való részvétel,
- tájékoztatása fizetendő térítési, illetve gondozási díjakról,
- az étkezési térítési díj megfizetéséhez a Menza Pure program használata, külön szerződésben foglaltak alapján,
- érdekképviselői fórumban való részvétel lehetősége,
- tájékoztatás a panaszjog gyakorlásának módjáról,
- tájékoztatás az érték és vagyonmegőrzés módjáról.

5. A Bölcsődében a **GYERMEKEK NAPKÖZBENI ELLÁTÁSÁÉRT fizetendő napi térítési díj** (továbbiakban: gondozási díj) a család jövedelem vizsgálatától függően kerül meghatározásra a fenntartó Önkormányzat helyi rendelete és az intézmény Térítési díj szabályzatában foglaltak szerint.
6. A szülők által benyújtott jövedelemigazolások és a fenntartó által meghatározott jövedelemsávok alapján az intézményvezető a hatósági igazolásokkal, határozatokkal alátámasztott jövedelemvizsgálat szerint a szülők részére **Ft napi személyi térítési díj** (a szülők által fizetendő) összeget, gondozási díjat határoz meg. A szülők nyilatkozat alapján jövedelemvizsgálat nélkül vállalhatják a legmagasabb napi gondozási díj 1.000 Ft/fő/nap összegének fizetését.
7. A gondozási térítési díj napi összegben kerül meghatározásra, amely a bölcsőde az adott hónapra eső nyitvatartási napjaival kerül kiszámításra. A gondozási díj az adott hónapra fizetendő, az étkezési térítési díj összege egy hónappal előre, a következő hónapra kerül kiszámlázásra.
8. A térítési díj fizetésére köteles szülő költségeinek megfizetését a szülő munkáltatója részben vagy egészben át is vállalhatja [Gyvt.148.§.(10b) bekezdés].
9. A bölcsődei ellátás keretében a **KÖZÉTKEZTETÉSRE** vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014.(XII.21.) EMMI rendeletben foglaltaknak megfelelően az étkezést vásárolt szolgáltatásként a Prizma-Junior Zrt. biztosítja. A gyermek napi 4x-i (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna) étkezésének – fenntartó által meghatározott - intézményi étkezési térítési díj összege bruttó 767 Ft/fő/nap. A szakorvos véleménye és igazolása alapján igényelt diétás étkezés napi térítési díja bruttó 864 Ft/fő/nap. A gyermekétkeztetés térítési díjkezdmény igénylése a 328/2011. (XII. 29.) Kormányrendelet 6.sz. melléklete alapján lehetséges, a méltányossági mérséklésre/elengedésre lehetőséget a fenntartó nem biztosít. A benyújtott dokumentumok alapján a **gyermek napi 4x-i étkezéséért a szülő által fizetendő személyi térítési díj: Ft/fő/nap.**
- 10.A bölcsődei **étkezési térítési díjat az intézmény által a Menza Pure felületen keresztül kiállított havi számla alapján** köteles a szülő megfizetni (Menza Pure ÁSZF). A számlát minden hónap 7-15. napja között átutalással kell kiegyenlíteni, a bölcsőde által megadott bankszámla számra folyósítani.

10. A gyermek hiányzásai esetében a szülő az alábbiak szerint köteles eljárni:

- A gyermek tervezett hiányzása esetén a hiányzás tényét és az étkezés lemondását a szülő köteles a hiányzás előtt írásban/e-mailen jelezni a bölcsőde házirendjében meghatározottak szerint.
- Betegség esetén reggel 9 óráig történő értesítés esetében a másnapi étkezést le kell mondani. A le nem mondott étkezések utólag kiszámlázásra kerülnek.
- A hiányzások (szabadság, betegség) utolsó napjain a szülőnek értesítenie kell a bölcsődét, hogy mely naptól hozza gyermekét a bölcsődébe. Az étkezés tényleges megrendelése érdekében ezt előző nap reggel 9 óráig kell jeleznie telefonon vagy e-mailen. A szülő értesítéséig az étkezés automatikusan lemondásra kerül.

- Hiányzások után csak előzetesen megrendelt étkezéssel napon és szülő írásbeli nyilatkozatával fogadjuk, vesszük be a bölcsődébe a gyermekeket.
- Csak olyan gyermeket tudunk a bölcsődében ellátni/fogadni, akinek az adott napra előzetes étkezés rendelése volt.
- Indokolatlanul le nem mondott étkezés díja utólagosan kiszámlázásra kerül (a kedvezményben részesülő részére is).

11. A bölcsődei ellátás megszűnik,

- a bölcsődei nevelési év végén,
- a szülő vagy törvényes képviselő írásbeli kérelmére (kivételez az alól a védelembe vett, bölcsődei ellátásra kötelezett gyermek),
- ha orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara miatt veszélyezteti a többi gyermek fejlődését,
- a bölcsődei házirend ismételt súlyos megsértése esetén, vagy ha az ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.

12. A szülő ***hozzájárul / nem járul hozzá**, hogy a bölcsődei programokon, rendezvényeken, a napi játéktevékenységek során a gyermekéről (fotó és video) felvétel készüljön és a felvételek a bölcsőde honlapján, az önkormányzat hivatalos lapjában (Hírmondó újságban) közzé tehetőek legyenek, emberi méltóságának tiszteletben tartása mellett. (*megfelelő válasz aláhúzendő)

13. A szülő a szerződésben foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén panaszával az intézményvezetőhöz, a szülői érdekképviseleti fórumhoz, valamint jogorvoslatért a fenntartóhoz (Budakalász Város Önkormányzata 2011 Budakalász, Petőfi tér 1.) fordulhat.

14. A szerződés aláírásával **a szülő elismeri**, hogy a Gyvt. 33.§. (1)-(2) bekezdésében foglaltak értelmében a személyes gondoskodás feltételeiről szóló szóbeli tájékoztatást megkapta. Jelen szerződésben és a bölcsődei házirendben foglaltakat megismerte, elfogadja, azokkal egyetért, teljesítéséért felelősséget vállal.

Budakalász, év hónap

A megállapodás egy eredeti példányát átvettem.

Villám Zsuzsanna

intézményvezető

ph.

.....

szülő / törvényes képviselő